

tribuna

LIST ZVEZE ŠTUDENTOV LJUBLJANSKE UNIVERZE

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: STANE CEHOVIN, FRANC GRIVEC, PETER JAMBREK, MARJAN KOPECKY, DRAGO SENICA, NIKO TIČAR, JOZE ZNIDARŠIČ. - GLAVNI UREDNIK NIKO TIČAR, ODGOVORNI UREDNIK STANE CEHOVIN. - UREDNIŠTVO IN UPRAVA LJUBLJANA, POLJANSKA CESTA 8. TEL. 30123, TEKOČI RAČUN 600-70/3-567. - BOKOPISOV NE VRACAMO. - LETNA NAROČNINA 200 DIN. - TISKA CP "DELO".

LETO XI, ŠTEV. 2
LJUBLJANA
26. JANUARJA 1961

RAZGOVOR O IDEJNI VZGOJI NA UNIVERZI

PRISLUHNI DEJANSKEMU INTERESU ŠTUDENTOV

Univerzitetna konferenca Zveze komunistov in skupščina Zveze študentov sta dali dokaj poglobljeno analizo o idejno-vzgojnem prizadevanju obeh političnih organizacij na univerzi. Idejno-vzgojno delo v preteklem letu, čeprav je bilo po zaslugi Centra za marksistično vzgojo študentov bolj razgibano kot kdaj koli doslej, ni bilo dovolj smotno zastavljeno. Še posebno zaradi tega, ker je imel tudi Center nekatere slabosti v metodah in oblikah svojega dela. Sklepa misel tega bi bila, da je bilo idejno vzgojno delo vse premalo individualno aktivno, odvijalo se je v takih oblikah, ki so bile za individualno rast in bogatitev vse preveč pasivne.

Da bi spoznali, kaj se pripravila novega v letih, smo povabili v naše uredništvo SAVINA JOGANA, sekretarja idejno-vzgojne komisije pri Univerzitetnem komiteju ZK in podpredsednika Univerzitetnega odbora, ki vodi tudi idejno vzgojno komisijo, MILANA NABERGOJA.

VPRAŠANJE: Kolikšen program ste si zastavili na idejno-vzgojnem področju v letošnjem letu?

Savin Jogan: Program Centra za marksistično izobraževanje študentov se bistveno ne razlikuje od lanskega, kolikor pa je sprememb, so v tem, da bomo dali letos poudarka nekaterim aktualnim vprašanjem in problemom. To so teme iz našega družbeno-političnega razvoja (perspektivni plan) in političnega dogajanja v svetu. V tem letu bomo tudi verjetno povečali število kolegijev z nekaterimi novimi, kot je na primer Socialistična etika in moralna itd.

Novost letošnjega programa so študijske skupine. To so skupine ljudi s posameznih fakultet, ki bi bolj poglobljeno razpravljali o posameznih temah iz programa v Centru. Med take teme spada na primer mednarodno delavsko gibanje, problemi nerazvitih dežel, družbene posledice sodobne industrijske revolucije, perspektivni plan, vloga komunizma v našem družbenem življenju itd.

Svobodne katedre so ponekod začele z delom že lani. Letos jih bodo organizirale vse fakultete in oddelki. Povsod sestavljamo skupne odbore za svobodne katedre, v katerih sodelujejo profesorji, študentje in eksterni člani fakultetnih svetov.

Pomembnost svobodnih kateder je zlasti velika v sedanjem času, ko reforma visokega šolstva še ni prišla do svojega bistva, ko bomo dejansko imeli reformirane tudi učne programe, učbenike in skripta, ampak moramo vse to nadomeščati z nekimi novimi oblikami. Odprto ostaja vprašanje svobodnih kateder na Akademijah in Višjih šolah, kjer so bolj potrebne kot na fakultetah.

VPRAŠANJE: Pri vsem našem prizadevanju, da bi idejno vzgojo postavili na čim širšo osnovo in tako omogočili velikemu številu študentov dviganje in izobraževanje tudi na tem področju, ne dosegamo zadovoljivih rezultatov. Tu je še vedno nekaj neresenih vprašanj, ki zadevajo predvsem metode in idejno osnovo predavanja in študija naslopih na nekaterih fakultetah. Zdi se, da je bilo v reformnih prizadevanjih na tem področju premalo storjenega.

Savin Jogan: Stopnja, do katere je prišla reforma visokošolskega študija, še ni prišla tako daleč, da bi reševala in tudi že rešila to vprašanje. V dosedanjem obdobju je bila reforma veliko bolj plodna pri posredovanju novih oblik, novih možnosti študija, široko je odprla vrata univerze itd. Je pa kljub svemu prinesla tudi zahtevo, da se začne dajati študentom najnujnejše osnove idejne in družbene vzgoje že tudi v rednem študijskem načrtu. Tu mislim na uvod v družbene vede, ki bi se moral predavati na vseh fakultetah, vendar je ta zahteva še marsikje zaradi pomanjkanja kadrov neuresničljiva.

VPRAŠANJE: V dosedanjih praksah je pri idejno-vzgojnem delu prevladovalo mnenje, da je le to domena obeh političnih organizacij na univerzi, ter da ni nujno, da bi se univerzitetni študij posebej ukvarjal s takimi vprašanji. Vendar je tako gledanje v svojem bistvu napačno in nesodobno. Ne da politične organizacije ne bi bile sposobne dajati to, pač pa zato, ker gre pri idejno-vzgojnem delu v bistvu za kompleksna vprašanja, ki se tesno navezujejo na družbeno-politično in strokovno prakso in imajo le v takem razmerju svoj pravi smoter.

Milan Nabergoj: Ta ugotovitev popolnoma drži in s tem v zvezi se pred študentsko organizacijo postavlja prav pri pri-

pravi novih fakultetnih statutov in učnih programov precejšnja odgovornost. Ta odgovornost temelji v pravočasnem opozorjanju in prizadevanju, da se dosedanje napake temeljito odpravijo. Tu bi hotel v ilustracijo spet navesti predmet. Uvod v družbene vede. Z zakonom je bilo določeno, da se predmet uvede na vseh fakultetah, kjer ga še ni bilo. Res je poglavitni vzrok, da se razen na eni fakulteti, drugje ne predava, pomanjkanje kadrov, vendar se nam vsiljuje vprašanje ali se niso fakultete s to ugotovitvijo prehitro sprizgajale in bile pri iskanju premalo vztrajne in prizadevne.

VPRAŠANJE: V kakšnem obsegu ste si zastavili načrt idejno-vzgojnega dela v študentski organizaciji za leto 1961 in s kakšnimi težavami se srečujete?

Milan Nabergoj: Komisija se je formirala šele pred kratkim, ker imamo precejšnje težave s sposobnim kadrom. Poleg tega nimamo na razpolago ljudi, ki bi jim lahko zaupali v obdelavo razne analize, ki so nujno potrebne. Preden bi govoril o našem programu, bi hotel poudariti, da ne bi smeli gledati med idejno-vzgojnimi komisijami pri Univerzitetnem odboru in Univerzitetnem komiteju kakšnih pregrad. Gre le zato, da se naše delo in prizadevanja pametno koordinirajo in da ne bi tako močna oblika, kot je Center, popolnoma uspravala organizacije po fakultetah, kar se je zgodilo lanske leto.

V programu imamo Center in Svobodne katedre. Eno in drugo obliko idejno-vzgojnega dela bomo nadalje krepiли in razvijali. Poleg tega pa imamo še Tribunal, ki bi nam posredovala predvsem aktualna vprašanja, ki zahtevajo hiter in kvaliteten odgovor. Vendar Tribunal nima stalnega ideološkega programa.

Pred nas se postavlja še posebej program v zvezi z 20. obletnico revolucije. Popolnoma jasno je, da bodo za pripravo za program skrbele predvsem naše kulturno-umetniške skupine. Program za to svečanost še ni izdelan in se prav sedaj snuje v univerzitetnem merilu odbor za proslavo, ki bo izdelal dokončen program.

Pri vsem tem pa se nam zdi, da bo potrebno predvsem mlajšim kolegom povedati, kako pomembna je bila ta revolucija in kolikšen je bil v njej delež študentske mladine.

VPRAŠANJE: Kadar koli takole razpravljamo o idejno-vzgojnem delu na univerzi, se nam vedno postavlja vprašanje ali pritegujemo k temu delu dovolj študentov, ali je to delo dovolj kvalitetno. Ko o tem razmišljamo, smo vedno nekoliko slabe volje. In to popolnoma razumljivo, kajti to so precej pereča vprašanja. Vendar se zdi, da na te probleme gledamo z nekoliko preveč splošnih pozicij. Dejstvo, s katerim se moramo sprizgajati, nam kaže, da večine študentov zaradi zelo različnih vzrokov k temu delu ne bo mogoče nikdar v celoti pritegniti.

Vendar bi se tu dotaknil še ene pomanjkljivosti idejno-vzgojnega dela. Zdi se, da smo ob Centru in Svobodnih katedrah preveč pozabili na razne majhne študijske skupine v letnikih. To poudarjamo zaradi tega, ker bi le-te bile veliko bolj individualno intenzivne in aktivne, kot so recimo predavanja v Centru. V teh skupinah bi se lahko sproščala odkrita in sproščena razprava o vseh tistih problemih, ki danes študenta najbolj tarejo in prizadevajo in niso vključena v Center. Popolnoma jasno je, da bi morali puščati tem skupinam možnosti širokega in svobodnega razpravljanja, ki bi popolnoma zavrglo občutek, da pri nas ni mogoče konstruktivno razpravljati o kakršnih koli vprašanjih. Poleg tega bi te skupine lahko veliko prispevale, da bi bili študentje veliko bolj zainteresirani za najkvalitetnejšo obliko idejno-vzgojnega dela t. j. individualni študij.

Savin Jogan: Da smo individualnemu izobraževanju posvečali premalo pozornosti, je res. Takšne študijske skupine po letnikih ne da bi samo pospeševale individualni študij, ampak bi pridobile znanje tudi utrjevale in v kolikor bi bile v sebi dovolj močne, tudi pravilno idejno usmerjale.

Drugo vprašanje, ki bi se ga rad dotaknil, je izobraževanje in študij v osnovnih organizacijah Zveze komunistov. Za to smo doslej premalo skrbeli. Tako se je dogajalo, da osnovne organizacije marsikje niso študirale niti osnovnih partijskih materialov. Njihovo delo se je marsikdaj razvednelo do take mere, da študiju sploh niso posvečali nobene pozornosti.

Na področju idejno-vzgojnega dela bo potrebno v Zvezi ko-

munistov in Zvezi študentov marsikaj spremeniti. Pri tem bo treba to delo prirrediti sodobnim zahtevam, tudi iz tehnične strani nekatere modernizirati, predvsem pa ga bo potrebno prilagoditi vsem tistim aktualnim vprašanjem, ki študenta danes zanimajo, prisluhni bi bo potrebno dejanskemu interesu študenta.

Razgovor je vodil Stane Cehovin

Iz diskusije Staneta Markiča, sekretarja Univerzitetnega komiteja ZK na skupščini Zveze študentov

Zveza študentov naj najde pot do slehernega člana

NE BI SE HOTEL ZADRŽAVATI PRI VSEH PROBLEMIH; RAD BI POVEDAL LE NEKAJ MISLI V ZVEZI Z ORIENTACIJO ZVEZE ŠTUDENTOV. ZDI SE MI, DA BI MORALI IMETI ŠTUDENTOVSKI FUNKCIONARJI IN PARTIJSKI DELAVCI ZELO JASNO ORIENTACIJO, DA JE ZVEZA ŠTUDENTOV ORGANIZACIJA VSEH ŠTUDENTOV, DA V TEJ ORGANIZACIJI VSAK ŠTUDENT ENAKOPRAVNO RAZPRAVLJA IN SODELUJE, DA SE SLIŠI BESEDA IN STALIŠČE SLEHERNEGA ŠTUDENTA. IN TO IZ VEČ RAZLOGOV.

Zdi se, da gre tu za šolo demokracije, izmenjave misljenj, uveljavljanje stališč itd., ki naj jo vsak študent pasira. Izredno važno je, da bodo znali ljudje svoja stališča postavljati in braniti, da se bodo naučili upoštevati tudi mnenje drugih, zlasti v zvezi z delom, ki čaka visokokvalificirane kadre v praksi.

Tako se bomo dokopali do tega, da bo vsak študent nekatere aktivnosti ustvarjalec, da bo vsak prispeval svoje pri reševanju problemov, ki stoje pred univerzo in študentsko organizacijo. Če izhajamo iz tega stališča, se zdi, da bi morali o vseh problemih študentov (študijskih, socialnih, materialnih in drugih) razpravljati v tej organizaciji, da študentje odločajo o tem, kakšne naj bodo rešitve, da iščejo predloge in se obenem tudi mobilizirajo pri reševanju teh vprašanj. V nekaterih organizacijah po fakultetah pa imamo obratno situacijo. Študentsko organizacijo predstavlja le del študentov. To so običajni ljudje iz vodstva, ki so pri svojem



Veselo na počitnice

Foto: Joco Znidaršič

došli tudi v drugih univerzitetnih centrih na to rešitve. Seveda terja to določene spremembe dosedanjega zakona o štipendijah in popolnoma pravilno je, da se je na tej skupščini postavilo to vprašanje. Zelel bi poudariti, da bi se morala študentska organizacija v večji meri prav tu angažirati. Ne smemo si sicer delati nikakih iluzij, da bo štipendija večja kot plača, kajti družba si ne more v nedogled naglati novih izdatkov. Študentska organizacija bo morala pogledati kako naj bi bile te spremembe zakona o štipendijah sestavljene, kakšne naj bodo oblike stimuliranja itd.

Dejstva in številke

- V Zvezi študentov Jugoslavije na ljubljanski univerzi je včlanjenih skupaj z absolventi 7.570 študentov.

- V preteklem šolskem letu je znašala dotacija Izvršnega sveta za subvencije študentov 19 milijonov.

- V šolskem letu 1960-61 je že doslej zaprosilo za subvencije 1116 študentov, ugodno je bila rešena 1001 prošnja, višina subvencij pa znaša od 1000 do 5000 din.

- Od 1. septembra 1960 so cene v študentskih domovih take: v študentskem naselju velja kosilo in večerja 170 din, trije obroki mesečno 6.600 din, skupaj s stanovanjem in ostalim pa je višina vzdrževalne 8.350 din, stanovalci Akademskega kolegija pa plačujejo mesečno 7.600 din.

- Komisija za sprejem v študentske domove je obravnavala najprej stare stanovalce. Od 1481 stanovalec je bilo spomladi sprejelih 629, 631 jih je bilo sprejelih pogojno do 31. 10. 1960, 74 je bilo odklonjenih, 37 stanovalec pa je diplomiralo ali pa odšlo v Zagreb.

Novih prosilcev je bilo v prvem roku 860. Z možnostjo takojšnje vselitve je bilo sprejelih 150 od tega 130 partizanskih sirot, za kasnejšo vselitve 310, odklonjenih pa je bilo prvotno zaradi pomanjkanja prostorov 400 prosilcev.

- Sklad samopomoči je sestavljen iz prispevkov študentov ob vpisu in prostovoljnih prispevkov profesorjev. Vendar je sklad zaradi padca vplačnikov med študenti v primerjavi z letom 1959 in manjših sredstev, ki jih sedaj vplačujejo profesorji, skoraj prazen.

Podobno je s skladom posojil, ki je začel pred nedavnim spet delovati in je svoje temelje postavil na solidno, korektno, finančno poslovanje, vendar je zaradi premajhne glavnice in velikega števila interesentov spet zamrznil.

ŠTEVILO DIPLOMIRANIH ŠTUDENTOV

Fakulteta	Število diplomiranih			
	1957	1958	1959	1960
Agronomija, gozd. in veterina	58	67	75	54
Spl. medicina in stomatologija	73	85	66	60
Pravna	75	78	87	79
Ekonomika	28	23	47	62
Filozofska	97	72	12	132
Naravoslovna	64	178	71	75
Arhitekt. gradb. in geodezija				93
Elektro in strojna	400	325	284	198
Rud. metal. in kem. tehnologija				123
skupaj	772	859	742	887

V letošnjem letu so zajeti le tisti študentje, ki so diplomirali do 1. novembra. Pri podatkih fakultete za arhitekturo, gradbeništvo in geodezijo ter rudarstvo, metalurgijo in kemijsko tehnologijo so vsi diplomirani zajeti le v letu 1960.

PLENUM UNIVERZITETNEGA ODBORA ZŠJ

SPREJETE SMERNICE DELA

12. JANUARJA JE BIL PRVI PLENUM NOVOIZBRANEGA UNIVERZITETNEGA ODBORA ZŠJ NA LJUBLJANSKI UNIVERZI. NA PLENUMU SO SPREJELE NAČRT DELA ZA LETO 1961. NAČRT ZAJEMA VSA PODROČJA DELOVANJA ZVEZE ŠTUDENTOV V NAŠI UNIVERZI. OBSEŽEN PROGRAM, KI JE ODRAZ USPEHOV IN IZKUŠENJ PRETEKLEGA LETA, ZAJEMA TUDI NAČRT ZA SODELOVANJE PRO-LAVAH 20. OBLETNICE VSTAJE.

Letošnje leto predstavlja v delovanju Zveze študentov novo stopnjo, saj bo delo veliko bolj obsežno in vsebinsko bogatejše. Ideološkemu izobraževanju bodo v prihodnje posvetili še večjo pozornost, predvsem pa bodo še nadalje skrbeli za čim večjo aktivnost Svobodnih kateder in vključevanje študentov v delo Centra za marksistično izobraževanje. V središču pozornosti pa bodo slej ko prej reforma študija in problemi pri sestavljanju študijskih načrtov, učnih programov in statutov fakultet. Dosedanji uspehi reforme so pokazali, da smo na pravi poti, potrebno pa bo še marsikaj dodatno urediti, da bo reforma resnično dosegla svoj namen.

Materialnim vprašanjem bo-

do tudi vnaprej posvečali vso pozornost, predvsem pa bodo skrbeli za pravilno usmerjanje samopomoči in subvencij, kakor tudi posojil. Delo komisije za socialno-ekonomsko vprašanja bo usmerjeno tudi na priprave elaboratov za spremembe dosedanjega sistema štipendiranja, ki ni več v skladu z dejanskimi potrebami študentov. Sistem štipendiranja bodo skušali prilagoditi nagrajevanju po učinku, pri čemer bi bil del štipendije stalen del pa gibljiv. Gibljivi del bi bil odvisen od študijskih uspehov, dolžine študija in drugega.

Višjim šolam in akademijam bodo letos nudili večjo pozornost kot doslej, saj na tem področju obstaja precej perečih problemov, tako v organi-

zaciji Zveze študentov kot na študijskem področju. Specifičen način študija onemogoča delo Zveze študentov v taki obliki, ki je normalna za fakultete, saj z vsakim letom prihajajo v vodstva Zveze študentov na višjih šolah novi kadri, ki v enem letu svojega delovanja ne morejo narediti bistvenega napredka v primerjavi s svojimi predhodniki. Poleg tega na teh šolah ni rešeno vprašanje skript, študijskih načrtov in programov. Univerzitetni odbor je sklenil, da bo preko komisije za višje šole in akademije skušal to stanje popraviti in študente višjih šol in akademij povezati s študenti ostalih fakultet.

Zvezne mladinske akcije - gradnje avtomobilske ceste - se bo tudi letos udeležilo nekaj študentskih brigad. Tudi letos bodo pripravljali odbori na fakultetah poskrbeli za agitacijo in priprave že v začetku letnega semestra. Letos bo verjetno prvič sodelovala v okviru študentskih brigad tudi samostojna brigada

študentov mariborskih višjih šol.

Za športno udeleževanje študentov bodo poskrbeli komisija za šport pri Univerzitetnem odboru in Zveza študentskih športnih organizacij, ki bosta organizirali tekmovalna tečenja študentov v različnih panogah. V zimskih počitnicah bodo organizirali smučarske tečaje v Tamarju in tekmovalna za naslov smučarskega prvaka ljubljanske univerze. Nič bogatejši ni program za tekmovalna v peplomladanskem in jesenskem času. Posebno mesto delovanja Zveze študentov bo v letošnjem letu predstavljalo tudi sodelovanje pri organizaciji proslav 20. obletnice vstaje. Univerzitetni odbor je izbral posebno komisijo, ki bo skrbel za organizacijo proslav na univerzi. Sodelovanje na teh proslavah bo trajalo vse leto in bo vezano na važnejše datume iz naše revolucije. Obenem bo to sodelovanje predstavljalo pomembno družbeno-politično manifestacijo Zveze študentov.

Tržaćani in Zagrebčani v gosteh



Tomislav Perazić: Student tehnike

Surrealist Saint - J. Perse letošnji Nobelov nagrajenec

S.-J. Perse je Francoz. Francoska literatura je bogata. Ne le to, tudi raznovrstna. In še to — problemska, resnično velika, upoštevanja vredna. Kdor je navajen le na skromno klasifikacijo idej, smeri in piscev, ki jim niti ne priznava umetniškega poleta, ga vrste in podvrste francoskih mentalnih velikanih razorožijo. Nič lažjega ni kot reči: To, baje se mu reče surrealizem, ni umetnost, in pri tem ne vedeti, ne kaj je umetnost in ne kaj je surrealizem. Velika kultura kljub naši omejeni razgledanosti obstoji. Obstoji, čeprav nam je bilo že nekajkrat grenko zaradi tega.

Surrealizem noče odmeti. Pojavil se je tik pred prvo svetovno vojno. Po drugi se je prerodil in je glavna literarna smer. Je in ni hipoteza, če rečemo, da bo zaobsegal celostno letje. Za eno svojih nalog si je zadal orati filozofsko brazdo v modernem času Oblikovnih nalog ne bi tukaj razlagal. Preveč jih je — posme monotonomu aleksandrinu, rimi, interpunkciji ipd. Da so surrealisti kmalu postali ne le vodilna temveč tudi napredna veselja, ni treba pripomniti. Kdo je pravzaprav začel? Književne vrste, ni še jasno, najbrž je Breton, ki je smatral, da je surrealizem psihični avtomat, ki lovi na diagram funkcionalne človeške misli, od sodne do kontrole zavesti, estetične in moralne preokupacije. Že leta 1938. je mednarodna pariška razstava zbrala slikarje iz Anglije, Belgije, Španije, Češkoslovaške, Jugoslavije, Nemčije, Afrike, Japonske, Mehike, Brazilije in ZDA. Druga razstava, leta 1947. v ZDA je pokazala gigantsko vitalnost surrealizma. In nihče ne more trditi, da ni ta kultura del našega življenja (moda, scena). Toliko o surrealizmu.

V prvih dneh novega leta smo bili v Mestnem gledališču priče dveh prijetnih obiskov; gostovali sta SNG iz Trsta in Ansambel Strozzi iz Zagreba. Vsak s svoje strani sta nas zgrabila, ta gosta. Prvi s pretresljivo tragiko, drugi s sproščenim smehom. Vsak po svoje sta nas zapletla v tisto aktivno, sproščujoče psihično stanje, ki je svojstveno gledališču, je doživljaj gledališča.

O Dnevniku Anne Frank

menda ni treba več posebej govoriti, saj je ta zgodba o neizživetem mladem življenju pri nas malone ponarodila. Pretresljivo je izvenela že z vseh naših poklicnih odrov in preprosto prepričljivo spregovorila z mnogih amaterskih. Velja pa zapisati nekaj besed o osrednjem liku, o Ani, in njeni interpretinji Miri Sardočevi.

Ana in njeni so bili Židje. Zato so bili prvi na spisku uničenega. Vanje se je najprej za-

letel nacistični vseuničujoči val. Edina rešitev zanje je bila, oziroma bi lahko bila prostovoljna ječa v temnem in zaprašenem podstrešju, ki bi jih skrila pred sovražnostjo SS in Gestapa. Odločili so se zanj. — Ani sta tu potekali 2 leti, leti prebujanja, rasti od otroka k dekletu. Njen lik se nam prav zaradi tega kaže tako plastičen, razpet med pubertetne skrajnosti. Od pristrane otroške nativnosti na začetku pa do doživljaja poglabljajoče prve ljubezni na koncu seže, od temperamentalne razigranosti do presenetljivo bistriga analiziranja svoje duševnosti, od brezobzirnega

pubertetnega karakteriziranja ljudi in dogodkov okrog sebe do iskrenega prizadevanja postati »priden otrok! — A le kako, če v tebi vse kipi, če te razzanja pomlad, če ti s ravnjane sonce, ki ga komaj kdaj pramen uide skozi sivino umazanih podstrešnih šip, in veter, ki ga prinaša v gubah svojega plašča Miep, ko jim vsak dan nosi hrano. O, kako rada bi vsaj enkrat na cesto, spet enkrat na kolo; veter bi ji vihal lase in krila bi plapolala v njegovih sunkih. A vsega tega ni, niti tega ne! Njena stvarnost je ječa; potem taborišče, potem smrt.

Mire Sardočeva v tej peštrasti razpoloženi ni bilo več. Ostala je samo Ana Frank. Kompletanost lika je pa tudi terjala zrele kreativnosti. Sardočeva je s tenkim poslušom sledila evoluciji, ki jo kaže Anin značaj od začetka proti koncu tistih dveh let. V mišanseni je bila zato zdaj otroško poredna, zdaj samovoljna, zdaj prikupno resna; njen govor bogato niansiran: v njem je drhtelo hrepenenje in žalost, veselje in razočaranje, ljubezen in sovraštvo; njene nadrobnosti so bile psihološko prepričljive. Ta, rekli bi, drobna psihologija, je prišla zlasti do izraza v njenih izpovedih med posameznimi slikami. In prav ti tenko občuteni psihološki vzgibi so nemara največ prispevali k uspehi kreacij, ki je nosila nadih dragocene enkratnosti.

K celotni predstavi bi lahko zapisali še vtis, da smo pogrešali ansambelske izenačenosti, ki smo jih bili pri Tržaćanih doslej vajeni in bi se to slišalo kot očitke; a če pogledamo z drugega vidika, če upoštevamo dejstvo, da so nekateri vloge odigrali gojenici igralske šole, ki jo že nekaj let vodi tržaško gledališče, je treba zapisati le pohvalo in priznanje.

K celotni predstavi bi lahko zapisali še vtis, da smo pogrešali ansambelske izenačenosti, ki smo jih bili pri Tržaćanih doslej vajeni in bi se to slišalo kot očitke; a če pogledamo z drugega vidika, če upoštevamo dejstvo, da so nekateri vloge odigrali gojenici igralske šole, ki jo že nekaj let vodi tržaško gledališče, je treba zapisati le pohvalo in priznanje.

Seekhimova igra v dvoje

ki jo je režiral in v njej igral eno izmed glavnih vlog Tito Strozzi, sodi na čisto drugi konec gledališkega ustvarjanja. Komedijska je, brez velikih pretenzij, s preprosto težnjo: občinstvo dve uri zabavati. Nemogoče je na kratko spregovoriti o njeni vsebini. Pravzaprav je v njej prepletenih več zgodb. Najprej zabeležimo življenje dveh gledaliških igralcev, potem igra o njunem zasebnem življenju, igra v igri torej, potem odlomki iz Othella in Macbetha, nazadnje spet retrospektivni prizori iz življenja obeh igralcev. Vse te imenitno in izvirno prepletene zgodbe pa imajo nekaj skupnih imenovalcev. In to je ljubo-sunnje. Pa smo sredi večno zanimive problematike! Včasih jo gledamo skozi smeh, včasih skozi solze. Mučne tragedije so se že rodile iz nje, v življenju in gledališču, pa

tudi neverjetno komične situacije. Takšno osnovno barvo nosijo tudi prizori, ki v dveh urah steejo čez oder v Seekhimovji igri. Se več, s spretnimi potezami prerastejo živ v auditorij. In ali tudi v življenju mnogokrat ne igramo? Pisatelj z duhovitim dialogom vodi oba igralca iz vere v nevero, iz zaupanja v nezaupanje in ne more si kaj, da ne bi duhovito povlekel za nos tudi gledalcev. In zdaj si gledalci ne morejo kaj, da mu ne bi prisrčno zaploskali. Dosežen je tako tisti stiki odra z dvoranom, ki ga mnogi pisici in režiserji z vsemi mogočimi in nemogočimi trikii zmagati skušajo navesti. Seekhimu je za nazadnje posrečilo dati še več kot je nemara hotel: režiserjal je večno težnjo gledališča: držal nam je zrcalo in smo se morali videti v njem. — Živ-

ljenje je teater in teater je življenje, zveni izpod teksta. A zaključek: skušajmo razumeti drug drugega, pogovorimo se, nasmejmo se svojim neumnostim, se zdi docela prepričljiv.

Tito Strozzi in njegova žena Eliza Gerner-Strozzi sta bila odlična interpretata zapletenih situacij. On s precizno virtuoznostjo starega mojstra, ona s pravo gledališko zavestjo. Pestrost razpoloženja je tudi zahtevala širok register igralskih kvalitiet. Igrivost in lahkotnost, kakršno znamo pri nas doma le redko pričarati na oder, pa nam je spet obudila davno misel, da bi tudi Ljubljana že enkrat lahko dobila pravi veliki teater. O tem se je že mnogo govorilo. Le zakaj se stvar nikamor ne premakne?

S. F.

Pod reflektorji

JUGOSLOVANSKI FILM V KOMERCIALNIH VODAH

Ko se pred dobrim letom popolnoma dozoreli posojci za občuten dvig jugoslovanske filmske proizvodnje, je le malokdo predvideval, da se bodo razmere v jugoslovanskem filmu prav zaradi tega neverjetno zamotale.

Dvig proizvodnje je obetal veličino. Predvsem — kontinuirano proizvodnjo, ki naj bi filmskim delavcem, zlasti mladim, omogočila pridobitev potrebnih izkušenj; po drugi strani pa večjo pestrost in težnjo za zdravim, ustvarjalnim eksperimentiranjem. Večja filmska proizvodnja pada v čas, ko je jugoslovanska filmska občinstvo domači film že sprejelo in je v nekem smislu že diktilaralo repertoarno politiko jugoslovanskih proizvodnih podjetij.

Ce skušamo danes, torej po prvem letu narasle filmske proizvodnje, oceniti v kakšni meri so se obeti izpolnili, moramo ugotoviti nekaj značilnosti, ki jih lahko imenujemo kratki tuji poglavitne probleme sodobnega jugoslovanskega filma.

Vsporedno z dvigom proizvodnje je narasel tudi fond za pospeševanje kinematografije. Pulski festivali, ki je bil vse doslej bolj ali manj umeten usmerjevalec jugoslovanske filmske proizvodnje, je na zadnji preizkušnji moral sprejeti nezaupečno; producentom ni bil več festivali odločilni kriterij. Producerski so končno spoznali, kaj občinstvo hoče in za kaj je pripravljeno izraziti svoje navdušenje. Kot posledica tega spoznanja je nastala cela vrsta filmov, ki izdajajo podobne težnje, kakršne poznamo povsod v svetu in ki jih mi sami vselej ostro odklanjamo in kritiziramo. Medtem ko je doslej vsako jugoslovansko podjetje težilo za tem, da posname film z resnimi, umetniškimi pretenzjami, so se sedaj stvari obrnile in producentom postaja glavno in edino — napotilo blagajno, zagotoviti si čimveč sredstev. Komercialna plat je postala najodločilnejša. Da je temu tako, niso krivci samo producenti, ki ne kažejo dovolj poslušna za resnejše ambicije posameznih ustvarjalcev. Vsi instrumenti, ki naj bi uravnali jugoslovansko filmsko proizvodnjo, naravnost silijo preobrniti naše, da prevzamemo kot edino vodilo pri svojem delu — komercialni uspeh. To pomeni, da morajo težiti za tem, da ugajajo občinstvu! In spet: da dajejo občinstvu tisto, kar si želi.

Kaj pa si občinstvo želi — naše ali tuje — o tem smo si več ali manj na jasnem.

Prilaganje občinstvu v taki meri je moralo nujno voditi do tega, kar že nekaj časa zasledimo igrati. Večino lamske filmske proizvodnje sestavljajo filmi, izdelani po znanem kliseju: malo smeha (ki je največkrat precej cenen), sem in tja kakšna bodica na sodobne jugoslovanske (največkrat lokalne) razmere, malo glasbe, po možnosti sodelovanje znanih pevcev, lepa, strastno razgovorna beseda in za kaj je pripravljeno vsi. Da s tem nikakor ne moremo biti zadovoljni je popolnoma razumljivo, zlasti se, ker poplava takih filmov onemogoča vsakršno afirmacijo tistim delom, ki imajo resnejše pretenzije in ki, so tudi kot umetniški rezultat veliko uspešnejši.

Stanje je vsekarot strašno zamotano. In zasukrat nihče ne more z gotovostjo trditi, da bo v kratkem bolje. Ustrezni organi že dalj časa iščejo ključ, po katerem bi lahko bolj smotno in manj mehančno uravnalavo filmsko proizvodnjo. Težko je reči, kateri številnih predlogov bo sprejel. Trenutno je zanesljivo le to, da bo tudi vnaprej ostal osnovni ključ isti: producenti bodo dobili iz fonda za pospeševanje kinematografije prispevek, ki bo odvisen od prodanih vstopnic njihovega filma. Torej povsem mehaničen kriterij — kolikor bo obveljal v celoti. V tem primeru je popolnoma razumljivo, da se bo komercializacija jugoslovanskega filma tudi v prihodnje samo stopnjevala, in prihajalo bo spet do malone absurdnih zapletov: film, ki ga producent posname v pilihi desetih ali dvanajstih dneh in ki vsebuje vse elemente, za katere se občinstvo ogreva, bo navzlic nizkim stroškom in umetniškemu neuspehu, dobil iz fonda znatno višja sredstva kot film, ki bo ustvarjen studijsko, z resnimi pretenzjami in ki bo tudi kot umetniški rezultat nad povprečjem.

Zaradi tega moramo kategorično odkloniti vsak mehanični ključ! Lahko je sicer osnova mehanična, toda določiti je treba kriterij, ki je za nas najpomembnejši. Šele potem uspeh pri občinstvu. Konec koncev gre tudi za to, da občinstvo izobražujemo, kultiviramo in ne, enostavno, da ga še bolj razvajamo! T. T.

uro. »Do opoldne. 5 za enkrat, 15 za vso noč.«

»V redu,« sem dejal. Načeloma sem proti takim stvarim, toda prevzela me je taka tesnoba, da še pomislil nisem na to. In v tem je ravno nesreča: ko se počutiš slabo, še misliti ne moreš.

»Kako, v redu? Za enkrat ali za vso noč?«

»Za enkrat,« sem dejal.

»Dobro. Katera številka?«

Pogledal sem na rdečo številko na ključu.

»Dvanajst dvanajset,« sem dejal. Postalo mi je žal, da sem se spustil v vse to, bilo pa je že prepozno, da bi preklical svojo odločitev.

»Dobro, čez 15 minut jo pošljem. Odprl je vrata dvigala in izstopil sem.

»Hej, počakajte, ali je čedna?« sem vprašal.

»Starke ne maram.«

»Kakšna starke! Brez skrbi, šef!«

»In komu je treba plačati?«

»Njej,« je dejal. »Dajte no, šef!« Zaprl mi je vrata ravno pred nosom.

Ko sem stopil v sobo, sem si zmočil lase, ker pa imam ostržene na kratko, jih je težko počesati v redu. Potem sem se hotel pripraviti, če mi zaudarja iz ust, od vseh tistih cigaret in viskija s sodo, ki sem ga popil pri Enryju. To je enostavno: treba je pristaviti samo dlani k ustom in dihaniti križku, proti nosu. Kljub temu, da duh ni bil močan, sem si opral zobe. Potem sem oblekel čisto srajco. Nisem vedel, če se je za prostitutko treba preoblačiti, toda tako sem bil vsaj zaposlen. Bil sem nekoliko nervozen. Če želite zvedeti resnico, sem še devičnik. Častna beseda. Imel sem še priložnost, izgubiti nedolžnost, pa se ni kljub temu nič zgodilo. Vedno me je nekaj oviralo. Na primer, če ste pri dekletu doma, potem se urneje starši v nepravem času, oziroma boljše, bojite se, da bi se vrnili. Če pa sediš z dekletom na zadnjem sedežu v avtomobilu, gotovo spredaj sedi drugo dekletko, ki jo zanima, kaj se godi zada. Razumete, nevestnost se obrača in opazuje, kaj počenjate. Kot rečeno, vedno je nekaj v navoto. Kljub temu pa je dvakrat le malo manjkalo, da se ni zgodilo. Posebno enkrat se spominjam. Toda tudi takrat mi je nekaj preprečilo, kaj, se ne spominjam več. Glavno pa je, da ko pride do tega, dekletko, če le ni prostitutka ali kaj podobnega, gotovo reče: »Ne, pustite me.« In to nesreča je v tem, da jo jaz ubogam. Drugi jo ne. Jaz pa ne morem. Ubogam!

Nikoli ne veš — ali v resnici noče, se preprosto boji ali reče to nalašč, da bi bil ti kriv, če bi se kaj zgodilo, in ne ona. Kratko malo vedno jih ubogam. In vedno mi jih je žal. Saj razumete, dekleta so obupno neumna. Takoj, ko jih začne poljubljati in tako naprej, izgube glavo. Le opazuje dekletko, ki se do dobra razpreže — prava prismojal Dekle pravi »pusti! in jaz jo poslušam, ne da bi vedel, zakaj. Ko jo potem spremljam domov, mi je žal, toda vseeno jih vedno ubogam.

Ko sem menjal srajco, sem pomislil, da je končno prišel pravi trenutek. Če je prostitutka, sem pomislil, se bom od nje vsaj kaj naučil. — Kaj pa, če se bom moral poročiti? To me včasih vznemirja.

Tako sem se sprehačal po sobi in čakal, da pride ta prostitutka. Upal sem, da ne bo grda. Sicer pa mi je bilo vseeno. Samo, da bi se vse šim prej končalo. Končno je nekdo potrkal. Toda, ko sem odšel odpirat, sem se spotalnil ob kovček, ki je ležal na tleh in tako telednil po tleh, da bi si skoraj zlomil nogo. Vedno izberem nepravilne trenutek, da se ob kaj spotalnem.

Odprl sem vrata in pred njimi je stala prostitutka. Oblečena je bila v športni plašč brez klobuka, lase je imela svetle, toda bilo je očitno, da si jih barva. In ni bila stara.

»Pozdravljeni!« sem dejal s čim bolj prijetnim glasom.

»Je o vas govoril Moris?« je vprašala. Obraz ni imela ravno preveč prijazen.

»Lift boy?«

»Ne,« sem dejal. »Vstopite, prosim!« sem dejal. Govoril sem vedno bolj nepriljudno, pri moji veri. Čim dalje, tem bolj nepriljudno.

Vstopila je, takoj slekla plašč in ga vrgla na posteljo. Na sebi je imela zeleno obleko. Potem je postrani sedla na stol pri visalni mizi in pričela majati z nogo. Prekrižala je nogi in z eno majala gor in dol. Bila je nervozna — prav nič podobna prostitutki. Verjetno zato, ker je bila skoraj še dekletko, vrli moji veri. Skoraj mlajši od mene. Sedel sem na velik stol poleg nje in ji ponudil cigareto.

»Ne kadim,« je dejala. Glas je imela zelo visok in govorila je komaj slinljivo. Ko sem ji ponudil cigareto, ni rekla niti hvale. Gotovo je tega niso učili.

»Dovolite, da se vam predstavim,« sem dejal. »Imenujem se Jun Steel.«

»Imate vro,« je dejala. »Se mar ži ni

bilo, kako mi je ime. »Slišite,« je dejala, »koliko let imate?«

»Jaz? Dvanajset.«

»Ni vam treba lagati!«

Čudno, kako je to povedala. Kot prava učiteljica. Lahko bi pričakoval, da bo prostitutka rekla: »Hudiča, ne več?« in ne po otroško. »Ni treba lagati!«

»In koliko jih imate vi?«

»Kolikor je potrebno!« je dejala. Pri vsem še duhoviti! »Uro imate?« je vprašala in si nenadoma slekla obleko čez glavo.

Ko si je slekla obleko, mi je postalo strašno nerodno. Tako nepričakovano, častna beseda. Vem, če vpriči tebe nekdo nenadoma potegne obleko čez glavo, bi moral nekaj čutiti, nekako razburjenje ali nekaj podobnega. Jaz pa nisem čutil ničesar. Nasprotno, — prišel sem v zadrženo in nisem čutil ničesar.

»Uro imate?«

»Ne, ne,« sem dejal. Oh, kako mi je bilo nerodno? »Kako vam je ime,« sem vprašal. Na sebi je imela samo rožnato srajčko. Strašno nerodno. Nerodno, častna beseda.

»Sunny,« je dejala. »No, dajva!«

»Se ne želite prej malo pogovorjati,« sem vprašal. Otročarija, seveda, toda meni je bilo strašno nerodno. »Zakaj tako hitite?«

Pogledala me je, kot bi bil blazen.

»O čem naj se sedaj pogovarjate?« je vprašala.

»Ne vem, kar tako. Mislim sem — morda bi želeli malo poklepetati.«

Zopet je sedla na stol poleg mize. Toda to ji ni bilo všeč. Pričela je majati z nogo; zelo nerodno dekletko!

»Morda želite cigareto?« sem vprašal. Pozabil sem, da ne kadim.

»Ne kadim. Poslušajte, če se vam zjubi o čem govoriti, govorite, menite se.«

Toda jaz še malo nisem vedel, o čem naj govorim z njo. Želel sem jo vprašati, kako je postala prostitutka, pa si nisem upal.

»Ste doma v New Yorku?« sem vprašal. Ničesar drugega se nisem mogel spomniti.

»Ne, iz Hollywooda,« je odvrnila. Potem je ustala in odšla k postelji, kjer je ležala njena obleka. Imate obešalnik? Sicer se mi bo obleka zmečkala. Pravkar sem jo dobila iz čistilnice.«

»Seveda imate,« sem dejal.

Strašno sem se razveselil, da si je našla neko delo. Vzel sem njeno obleko in jo

obesil na obešalnik v omaro. Čudno, ko sem spravljal obleko, sem postal žalosten. Predstavljal sem si, kako v trgovini kupje obleko in nihče ne ve, da je prostitutka. Prodajalec verjetno misli, da je preprosto dekletko. Sam ne vem, zakaj sem postal tako strašno žalosten.

Potem sem zopet sedel in skušal navestati pogovor.

»Delate vsak večer?« sem vprašal in takoj spoznal, da je vprašanje strašno. »Aha,« je rekla. Sedaj je hodila po sobi z mize je vzela jedilni list in ga prebrala.

»In kaj delate podnevi?«

Zmignila je z rameni. Ramena je imela zelo suha.

»Spim. Hodim v kino.« Odložila je jedilni list in me pogledala. »Poslušaj, kaj pa midva? Nimam časa.«

»Veste kaj?« sem dejal. »Slabo se počutim. Imel sem težak dan. Častna beseda. Plačal vam bom in vse drugo, vi mi pa ne zamerite, če ne bo ničesar. Niste užljent?«

Slabo je bilo to, da si nisem želel prav ničesar. Po pravici povedano, sem postal žalosten in ne vznemirjen. Zaradi nje sem postal strašno žalosten. In njena zelena obleka je visela v omari. In sploh, kako nabi bi počenjal te stvari s človekom, ki pol dneva presedi v kakšnem idiotskem kinu. Nisem mogel to je vse, častna beseda.

Približala se mi je in me tako čudno pogledala, kot da ne bi verjela. »Kaj je pravzaprav?«

»Prav nič,« sem dejal. Tudi sam sem postal živčen. »Samo da so me pred kratkim operirali.«

»No? In kje so te operirali?«

»Prav tam — na klavikordu.«

»Da? In kje je to?«

»Klavikord?« sem dejal. »Veste to je pravzaprav znotraj, v hrbtno mozgovnem kanalu. Zelo globoko, veste, prav hrbtnem mozgu.«

»Da?« je dejala. »To je zornno — In nenadoma mi je skočila na kolena. »Ah, ti lepote!«

Postal sem strašno nervozen. »Nisem ti še novsem onomogel,« sem dejal.

»Podoben si nekemu igralcu v filmu. Veš? Kako mu je že ime? Saj veš! Kako mu je ime?«

»Ne vem,« sem dejal. Ona pa nikakor ni hotela zlezi z mojih kolien. Kako da ne veš! Igral je skupaj z Melvinom, Douglasom. No, hsti, ki je igral njegovega

mlajšega brata. Tisti, ki je padel s čolna. Si se spomnil?«

»Ne, ne spominjam se. Jaz namreč skoraj ne hodim v kino.«

Nenadoma me je pričela ljubkovať. Grobo, saj razumete.

»Nehajte, prosim,« sem dejal. »Nisem razpoložen za to, saj sem vam že povedal, da sem bil pred kratkim operiran.«

Z mojih kolien ni zlezla, vendar me je postrani hudobno pogledala.

»Poslušajte,« je dejala, »jaz sem že spala, ko me je ta hudiček Moris zbudil. Misliš, da sem...?«

»Saj sem vendar dejal, da vam bom plačal. Častna beseda, plačal bom. Dovolj denarja imam. Toda pred kratkim sem imel težko operacijo in še nisem popolnoma zdrav.« »Zakaj, za vraga, si potem rekel temu bedastemu Morisu, da potrebuješ dekletko, če so ti operirali, tisto, kako si že rekel...? Zakaj si mu rekel?«

»Mislim sem, da se bom počutil mnogo bolje. Pa sem upal pregodati. Resno govorim. Ne bodite užaljenti. Vstanite za trenutek, da bom lahko dobil denarnico. Vstanite za trenutek.«

Bila je jezna kot hudič, vendar je vstala z mojih kolien, tako da sem lahko odšel k omari po denarnico. Vzel sem pet dolarjev in jih ji dal.

»Hvala lepa,« sem dejal, »najlepša hvala.«

»To je pet, cena pa je deset.«

Očitno je nekaj zasnovala. Nisem se bal zaman. Bil sem prepričan, da bo tako.

»Moris je dejal pet. Dejal je: do jutri petnajst, za enkrat pa pet.«

»Ne, deset.«

»Rekel je, pet. Oprostite, častna beseda, več ne morem dati.«

Zmignila je z rameni, kot prej zelo zadržljivo.

»Bodite tako dobri in mi dajte mojo obleko. Če vam ni to odveč, seveda.«

Zoprno dekletko Govori s takim glasom in vseeno zanjo ni prijeto. Če bi bilo dekletko stara prostitutka, vse namozgana, bi ne bilo tako neprijetno.

Dal sem ji obleko. Oblekla se je in zeln nalašč s postelje.

»Zaenkrat pozdravljeni, bedaček!« je dejala.

»Zaenkrat,« sem dejal. Nisem se ji zahvalil. In prav sem storil, da se ji nisem

UNIVERZE V AFRIKI

PRETEKLO LETO SMO POVSEM UPRAVIČENO IMENOVALI AFRIKO, SAJ SO TAKRAT ŠTEVILNE DEŽELE NA CRNI CELINI POSTALE NEODVISNE IN KRENILE NA POT LASTNEGA DRŽAVNEGA ŽIVLJENJA. MLADE DRŽAVE, KI SO BILE DOŠLE V SPONAH KOLONIALIZMA, NIMAJO SEVEDA DOMAČIH STROKOVNJAKOV, KI BI JIH NA SEDANJI STOPNJI RAZVOJA NAJBOLJ POTREBOVALE. ZATO SO PRIZADEVANJA ZA CEM HITREJŠE USTANAVLJANJE UNIVERZITETNIH SREDISC RAZUMLJIVA. TO POT VAS BOMO NA KRATKO SEZNANILI Z UNIVERZITETNIM ŽIVLJENJEM V DVEH AFRIŠKIH DRŽAVAH.

GANA

Če velja za vse afriške države, ki so uspelo zlomile jarem kolonializma, da si prizadevajo čim hitreje nadoknaditi vse, kar v dolgih letih tuđega gospostva niso mogle doseči, potem naj omenimo, da je Gana med prvimi, zlasti pa na področju visokega šolstva. Ta prizadevanja so popolnoma razumljiva, kajti v tej afriški državi si prizadevajo formirati moderno državo, ki se bo lahko uspešno spoprijela z vsemi notranje-političnimi problemi, zlasti pa s tistimi, ki so dejansko plod dolgoletnega kolonialnega zatiranja. Potrebe po domačih inženirjih, zdravnikih, pravniki in drugih strokovnjakih so v Gani zelo velike.

V Gani delujeta sedaj dve univerzi in sicer: University College v prestolnici Akri in College of Technology v Kumasiju. Univerza v Akri je starejša, ima pa samo fakulteto za agronomijo. Univerza v Kumasiju obsega fakulteto za farmacijo, tehniško medicinsko, filozofsko in pravno fakulteto. Obe univerzi močno spominjata po sistemu študija na britanski Oxford ali Cambridge, oziroma sta, tako kot omenjeni dve, bolj ali manj prepričani, da je njihova naloga le konzervirati in posredovati znanje o določenem področju znanosti, ki se je nakopičilo skozi desetletja. Probuje, ki se pojavljajo na univerzah, zlasti pa tiste, ki se nanašajo na predavateljski kader, Gana uspešno rešuje. Uni-

verzitetni predavatelji so iz tistih domačih izobražencev, ki so pred leti diplomirali na univerzah v tujini in sicer predvsem v Veliki Britaniji in so nato praktično delovali doma ali drugod.

Državne oblasti v Gani najbolj skrbijo za agronomsko in medicinsko fakulteto in vso tehniko, saj prav te dajejo strokovnjake, ki jih Gana v sedanji fazi razvoja najbolj potrebuje, da bi čimprej opravila velika naspotja med posameznimi območji. V sklopu teh fakultet delujejo tudi raziskovalni inštituti, ki bistveno vplivajo na predavanja in jih izpopolnjujejo, oziroma da študentje uspešno preskušajo svoje znanje v praksi.

Če primerjamo študijski sistem na univerzah v Gani z našim ali pa s kakšnim drugim na katerikoli evropski univerzi, opazimo precejšnje razlike, skratka spoznamo, da je vsaka primerjava odveč, kajti sluhatelji v Gani se ob prihodih na fakulteto začno poglabljati v najosnovnejše stvari, ki jih obvladajo Evropejci že s 15. ali 16. letom. Kdor je le malo seznanjen s splošno vzgojno in prosvetno problematiko mladih neodvisnih afriških držav, ki so jih dolga leta stiskale sponke kolonializma, se temu ne bo čudil, zlasti če upošteva, da se tehnični dosežki, ki so se nakopičili le v upravnih kolonialnih središčih, niso širili v zaledje, razen kolikor je bilo to nujno potrebno za doseg večjega dobička.

NIGERIJA

Prvi oktober 1960 je prelomnica v razvoju Nigerije. Takrat je namreč dežela banan in kavčuka dobila neodvisnost in se otresla britanskega kolonializma, ki se je, sodeč po posebnih izdaji londonskega Timesa, posvečeni Nigeriji, »trudil« vsa dolga desetletja kolonialne vladavine, da bi jo lahko »končno« napravil za neodvisno. Da Velika Britanija ni skrbela za splošni gospodarski in kulturni dvig svoje kolonije, nam najbolj jasno govori podatek, da ima ta dežela 35 milijonov prebivalcev le dve visoki šoli (Ibadan, Nsukka) z zelo majhnim številom študentov in pa nekaj inštitutov, ki so izven omenjenih mest. Univerza v Ibadanu obsega fakultete za medicino, agronomijo, tehniko in filozofijo, študentov pa je vpisanih nekaj več kot 1.200.

Odveč bi bilo poudarjati, da ima vsaka mlada afriška država s pravkar pridobljeno neodvisnostjo zelo velike potrebe po kadrih z visokošolsko izobrazbo. Tuđi Nigerija ni izjema, vendar pa je v primerjavi z drugimi afriškimi državami nekoliko na boljšem. Na evropskih, britanskih, ameriških in sovjetskih univerzah študira namreč več tisoč Nigerijcev, med njimi največ seveda v Veliki Britaniji. Skoraj vsi prejemajo študentske nigerijske oblasti.

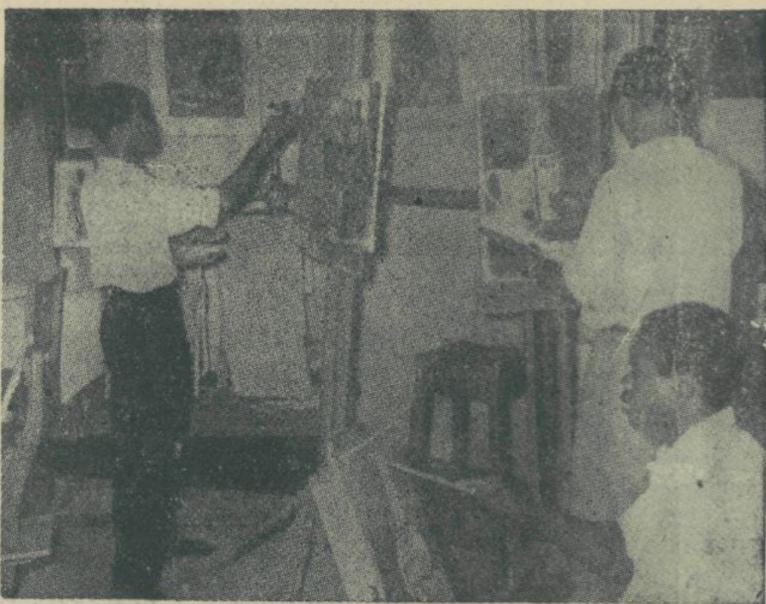
Univerza v Ibadanu je starejšega datuma, medtem ko so univerze v Nsukki odprli šele lani oktobra. V kratkem pa se obeta ustanovitev univerze v kraju Kano (severozahodna Nigerija), za katero pripravljajo študijske programe britanski in ameriški strokovnjaki.

Kakšne možnosti za študij pa imajo v Nigeriji ženske? Če

primerjamo število obiskovalk nižjih in srednjih šol, vidimo, da je sicer iz leta v leto večje, toda še vedno premajhno, da bi zadovoljilo potrebe, ki jih ima 35-milijonska država.

V Ibadanu in Nsukki študira skupno nekaj več kot 200 žensk, nekaj jih je tudi v tujini (Oxford, Cambridge). Največ žensk študira kemijo, farmacijo in agronomijo.

Nigerija ima v primerjavi s številom prebivalstva zelo malo študentov. Vzroke za to ni težko poiskati, kajti slej ko prej bi se ustavili ob dejstvu, da je kolonializem pač kolonializem in da je njegovo bistvo v izkoriščanju, ki je toliko bolj grobo in tuđi lažje, kolikor manj so 'judje izobraženi. Vendar pa se Nigerija tega zaveda in tako kot številne druge mlade afriške države posveča visokoškolskemu študiju največjo pozornost, saj je to edina pot do tega, da se bo izklopala iz zaostalosti. -si



Nigerijski študentje v ateljeju

ANGLEŠKE VISOKE ŠOLE

PRIVILEGIJ OMEJENEGA ŠTEVILA

Nehote se ob misli na univerzo v Veliki Britaniji spomnimo tako na Cambridge kot na Oxford, ki predstavljata v nekem smislu že pravi legendarni pojem za angleško visoko šolstvo. Vendar danes prav gotovo ne bi bilo več prostora za vseh 100.000 angleških študentov, če ne bi tuđi ta starodavni in konservativni študijski režim pretrpel občutnega povečanja in izboljšav. Saj grozi statistični plan s skoraj še enkrat tako velikim vpisom v prihodnjih desetih letih!

Danes deluje v Angliji 29 univerz, ki pa ne predstavljajo tipa tako močnega ustanove kot na primer univerza v Münchenu ali kje drugod na celine. Izjema je prav-

zaprav le londonska School of Economics, ki vključuje okoli 20.000 študentov. Takozvani collegeji za učni kader nudijo visokošolsko izobrazbo bodočim pedagogom. Žal pa občutni numerus clausus študijskih mest (31.000) omogoča le vsakemu petemu mlademu učitelju, da priloži prošnji za službeno mesto tuđi diplomu takega collega. Devet collegev za napredujočo tehnologijo (če prištejemo še bristolnega, ki bo sprejel že letos prve študente) zapolni s študijem okoli 9000 mladih ljudi bodisi ves, dan ali v takomenovanih sandwich-tečajih, t.j. pol časa praktičnega dela v podjetju, pol pa ga prebije študent pri študiju ali na predavanjih. Končno bi omenili še četrti tip angleške visoke šole, običajni tehnični college (najbolj znan je londonski Polytechnic), na katerih je formalno vpisanih 56.000 slušateljev, vendar jih kar 40.000 pripravlja izpite poleg redne zaposlitve. Poudariti pa je treba, da je število različnih tehničnih inženirjev - kljub sorazmerno kratkemu razvoju

tehničnih visokih šol - v primeri z ostalimi diplomanti neverjetno veliko: že med štirimi absolventi ugotavlja statistika kar tri bodoče tehnike.

Sprejemni izpiti so ne glede na vrsto visoke šole težki ter zahtevajo, da se mladina že v prejšnjih šolah svojega šolanja (General Education) specializira za določen predmet. Kljub temu, da se je o tem težkem in različnem izpitnem režimu že precej diskutiralo, je obveljalo mnenje, da ne bi bilo prav zgraditi vse šole po nekem standardnem modelu. Tako pač vsaka šola po svoje odloči, katerim izpitom se morajo njeni slušatelji podvreči. Splošno načelo, ki naj bi veljalo povsod, pa je, da se opravi večji izpit na koncu tretjega leta in to s pozitivno oceno od ena do tri.

Angleška ustava pravi, da je študij »privilegij omejenega števila ljudi, ki so skrbno izbrani za nek določen namen. In ta privilegij je treba sprejeti ter izkoristiti z vso odgovornostjo«. Zato torej ni nič čudnega, če iz tako pretenciozno formulirane opredelitve tudi sledi, da je naloga države v prvi vrsti, da poskrbi za uspešen in ploden razvoj 75 % stroškov za visoko šolstvo se krije iz državnega proračuna oziroma odgovarja za to UGC. University Grant Committee, ustanovljen takoj po koncu prve svetovne vojne, združuje 21 predstavnikov univerz in ostalih visokih šol, spretno zastopa v nekem smislu vsaj navidezno nevmesavanje države v visokošolske zadeve, kar bi iz subvencioniranja v tolik' meri prav gotovo nujno izhajalo. Da je avtonomnost univerze omejena, lahko sklepamo iz značilnega odstavka laburističnega pamfleta v zadnji volilni kampanji: »Univerze naj bodo svobodne, neodvisne od vlad in privatnih interesov, ki skušajo razširiti svoje posebne doktrine... naj ne stopajo v stik s kulturnim ministrom, saj jim njihovo eksistenco omogoča zakon in krijejo svoje izdatke preko UGC«. Koliko je tuđi ta ustanova »nevtralna«, kako in v kakšni meri se more razvijati politično življenje na vi-

sokih šolah v Angliji, smo pisali že lansko leto. Dodali in poudarili bi le vlogo takomenovanih Appointment Boardov, krogov, sestavljenih iz univerzitetnih profesorjev ter strokovnjakov iz prakse, ki poskrbe za diplomirane študente. To je v neki meri njihova moralna dolžnost ali pa še zadnja oblika omejevanja, če tako all drugače zapirajo študentom vrata, da bi se vključili v družbeno življenje.

Številni podatki o izdatkih za visokošolstvo, študentske in študentovske domove bi bili v kratkem naslednji. Za izgradnjo visokih šol izda UGC letno približno 13 milijonov, to je vsota, ki iz leta v leto narasča (1956 leta komaj 4 milijone), medtem ko znašajo vsi ostali dodatki brez študentskih letos skoraj 70 milijonov (1958. še 38,5 milijona).

Tuđi študentski sistem je financiran posredno iz državnega proračuna, ker se zanj porabi 71 % celotnega dohodka visokih šol (34.455.000). Privolenje oziroma prošnja za študentsko potrdilo navadno County Council tako, da jo študent lahko prejema od okrajnih oblasti ali pa direktno preko UGC. Pogoje t.j. določene izpite pa predpiše pozneje univerza, na katero se študentinec vpiše.

V zvezi s tem je zanimivo, da komaj četrtina angleških visokošolcev izvira iz delavskih družin in da predstavljajo prav visokotalentirani otroci takih družin dve tretjini (!) učencev, ki so sprejeti iz Primary v Grammar School.

Poudarjeno družbeno nalogo o kolektivnem vzgajanju mladih ljudi skuša država uresničiti, če že ne v okviru college samega - v Cambridgeu in Oxfordu živi skupaj 56 % moških in 75 % ženskih študentov v college - pa preko bivanja v skupnih domovih. Stroški za vzdrževanje znašajo tu od 1300 do 2000 L na osebo, kar pa zavisi predvsem od kapacitete takega doma (150 do 200 študentov). Podatki o vseh visokih šolah v Angliji pa kažejo, da jih zlasti na mlajših univerzah prebiva skupaj že več kot polovica.

OBISK JUGOSLOVANSKE ŠTUDENTSKO DELEGACIJE V TUNIZIJI

Zveza študentov Jugoslavije ima že več let prijateljske odnose z UGET (Union Generale des Etudiants de Tunisie). Da bi se sodelovanje še bolj učvrstilo, je v preteklem letu prišlo do medsebojne izmenjave delegacij ZSJ in UGET. Njihova štirilinska delegacija je vrnila obisk ob koncu leta.

Po prijatni vožnji s vlakom do Rima in od tam z avionom do Tunisa so nas na letališču pristočno sprejeli predstavniki UGET in predstavniki našega veleposlanstva. Predložen nam je bil obširen 16-dnevni progr am obiska, ki smo ga v celoti realizirali.

V Tunisu smo med drugim obiskali univerzo in Višje šole, ministrstvo za šole in kmetijstvo, sedež stranke Neodestur (Neo-Destourien), znameniti nacionalni muzej Bardo, sedež UGET, itd. Nato smo se podali na večdnevno potovanje po deželi. Po nepozabnem ogledu starodavne Kartagine nas je pot vodila ob vzhodni obali proti jugu. Med drugim smo si ogledali mesta Nabeul, Hammam, Souss in se ustavili v rojstnem mestu predsednika republike Burgibe Monastir. Po odlični cesti skozi neopredeljeno ravnino smo nada-

ljevali pot proti Sfaxu in si mimogrede ogledali znameniti rimljanski koloseum v El Diemu, ki je še lepo ohranjen. V tretjem stoletju ga je gradilo 80.000 suznjev polnih sto let. Za to gigantsko mojstrovino so nabavili granit v Egiptu in El-sasu, a marmor v Italiji.

Sfax je najzanimivejše tunizijsko mesto, ker ima še odlično ohranjen stari arabski del, obkrožen z močnim obzidjem, čigar notranjost je prepletena z ozkimi uličicami, ki so polne raznovrstnih obrtniških delavnic in trgovinic. Večina od njih obsega le nekaj kvadrat-

nih metrov. Trgovci se zelo trudijo, da bi privabili mimoideče. Mesto obdajajo prekrasni in prostrani oltarji nasadi.

Pot proti Gabesu je bila najzanimivejša. Redka vegetacija, predvsem palme na prostrani peščeni ravnini, nam je kazala, da smo na pragu Sahare. In res - v bližini mesta Gabesa so nam pokazali pravcato saharo oazo, ki se odlikuje z dovolj vode in bujnim žužnim rastlinstvom; seveda ne manjka tuđi agrumov. Okrog oaze so v več vrstah zasajene palme, da jo ščitijo pred uničujočim puščavskim peskom. Ko smo se vračali proti Sfaxu, smo se ustavili pri majhni naselbinici Beduimov, teh večnih puščavskih popotnikov in se vsi trije slikali na kameli.

Na povratku v Tuniz smo se za en dan ustavili v Kairouanu, kjer so nam poleg ostalega pokazali tkalnice znanih in prelepih kairouanskih preprog. Iz Tuniza smo odpotovali na sever v Bizerto. Vozili smo se ob prostranem francoskem vojnem oporišču, ki je ograjeno z visoko žično ograjo, za katero ždi okrog 7.000 francoskih vojakov, pripravljenih, da z znanimi kolonialno-imperialističnimi metodami pomirijo tiste, ki so siti na bajonetih prinešene francoske kulture.

Na vsem našem potovanju so nas pristočno sprejeli najvišji politični in državni predstavniki. Povsod so nas podrobno seznanili s svojimi, predvsem gospodarskimi problemi in nam pokazali vse, kar si je bilo mogoče ogledati v tem kratkem času.

Tunizija je majhna država (155.000 kv. kilometrov s približno 4.000.000 prebivalcev). Uživala je 76 let »blagodati« francoskega kolonializma in si je šele pred štirimi leti priborila svobodo in neodvisnost. Glavna gospodarska panoga je poljedelstvo. Industrije je zelo malo. Francozi niso zgradili nič pomembnega, razen nekaj dobrih cest, ko pa so odšli, so vzeli s seboj vse, kar se je le dalo odnesti. Pobrli so celo okna in vrata s svojih vojašnic in vse to kronali s popolnim demiliranjem. Zato se je mlada država po priborjenj neodvisnosti znašla v hudih gospodarskih težavah, toda ljudstvo, ki ga je vodila stranka Neodestur in njihov nacionalni vodja Burgiba, je z velikim navdušenjem prišlo za delo in začelo modernizirati državo.

Po osvoboditvi je bilo za njihove razmere napravljeno res mnogo. Zgradili so nekaj tovarn, mnogo šol in stanovanj, začeli so intenzivno pogozdovati in modernizirati kmetijstvo, predvsem namakalne naprave, ustvarili so nacionalno vojsko in kar je najvažnejše - široke ljudske množice so se začele prebujati iz splošnega mrtvila, kamor sta jih pahnila islam in kolonializem. Če hočemo objektivno analizirati ogromen napredek v zadnjih letih, moramo upoštevati stra-

hovito zaostalost, ko so dobili neodvisnost. Skoraj vsa zemlja je bila v rokah francoskih kolonov in bogatih domačinov, ogromna večina Tunizianov ni imela praktično ničesar razen golih rok, za katere ni bilo mogoče najti dela. Če temu dodamo še skoraj splošno nepismenost, suženjski položaj žene (poligamija), potem je razumljivo, s kakšnim navdušenjem je ljudstvo sprejelo državne načrte za gospodarski napredek, ki obeta ljudem hiše in zemljo, možnost dobiti delo in izobrazbo. Omenil sem napredek, ki je že storjen. Toda splošna situacija je za naše razmere še vedno težavna. Oktobr pade v oči velikanska razlika v življenjski ravni mestnega in podeželskega prebivalstva. Državni aparat in strokovni kader je zelo dobro plačan, medtem ko se razmere za kmeta še niso mnogo spremenile. Toda kmet živi v upanju, da bo prej ali slej dobil zemljo in hišo.

(Nadaljevanje prihodnjic)

560.000 NOVIH SLUŠATELJEV V SZ

SZ slovi po tem, da iz leta v leto producira v primerjavi z drugimi državami velikansko število različnih strokovnjakov. Lani so univerze in druge visoke šole v SZ sprejele več kot 560.000 novih študentov. Te ogromne številke so morda temelj najnatanejšega in najbolj razvejane sistema visokošolskega izobraževanja na svetu, ki je doslej dal SZ velikansko število kadrov in sicer približno 900.000 inženirjev specializiranih za 200 področij. Letošnje študijsko leto je postal sistem visokega šolstva še bolj razvejan, vendar pa z istim ciljem in sicer vreči na trg čimveč strokovnjakov.

Skoraj polovica vseh študentov v SZ študira letos v večernih tečajih ali kot izredno vpisani študentje. To so tako imenovani študentje-proizvajalci. Ta podatek kaže, da sistem izrednega večernega šolanja pridobiva na pomenu, ker je odstotek izrednih študentov vsako leto večji.

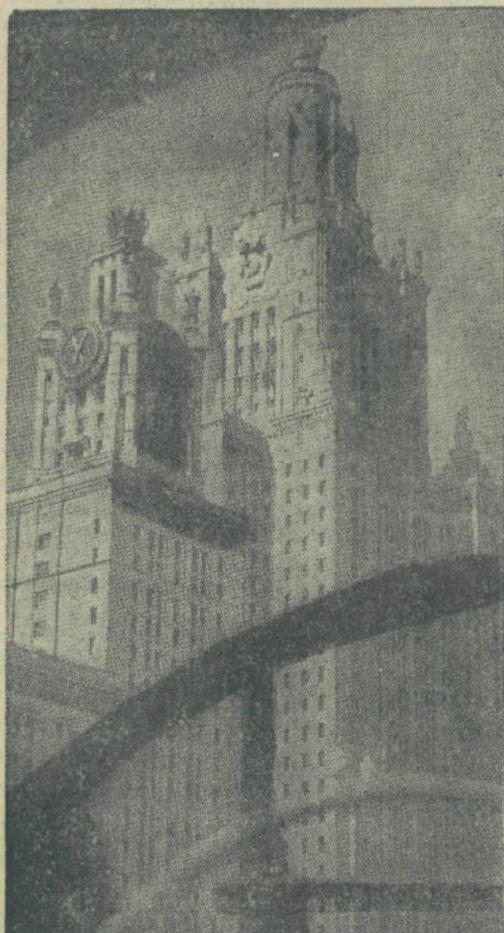
Od približno 560.000 novih študentov je več kot polovica izrednih, skoraj tri četrtine pa se jih je vpisalo na univerzo po 2-letnem delu v tovarnah ali na kolhozih ali po demobilizaciji iz armade. Po mnenju

tamkajšnjih krogov se je tako kvaliteta sestave novih študentov močno izboljšala. V letošnjem študijskem letu so v SZ uvedli na področju visokošolskega izobraževanja več novosti, med njimi tuđi to, da so odprli tako imenovane splošne tehnične fakultete v sklopu višjih tehničnih šol. Najbolj zanimivo pa je nedvomno ustanavljanje tako imenovanih tovarniških inštitutov, ki so nekako v sredini rednega in izrednega šolanja. Študentje - delavci bodo obiskovali predavanja v prostem času, vendar pa bodo v skladu s stopnjo znanja delali v svoji tovarni in tako organsko povezovali teorijo s prakso.

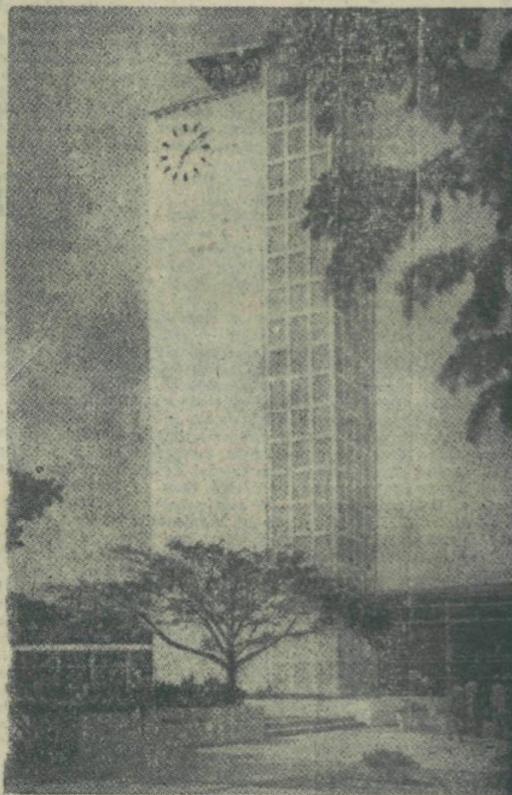
Na tehniških fakultetah so z letošnjim študijskim letom začeli posvečati veliko pozornost atomski energiji, avtomatizaciji in pridobivanju plastičnih mas.

Sovjetski študent trdo dela ves teden. Predavanja in vaje se vrstijo iz dneva v dan, vendar pa ima prosto soboto in nedeljo in sicer zaradi tega, da ne bi postal popolnoma »tehničar osebno«. V teh dveh dneh naj bi se študentje predvsem kulturno izživljali, obiskovali gledališča ali pa se posvečali leposlovrju.

Sicer pa se je letošnje študijsko leto v SZ začelo v znamenju uresničevanja zakona o povezavi šole z življenjem. Od tod torej izvira uvedba različnih novosti.



Centralna univerza v Moskvi



Univerza v Ibadanu

LAHKO JIM ZAVIDAMO

KJE JE RAZLIKA? — POVEZAVA Z REPUBLIŠKO KOMISIJO JE KORISTNA

Nedavno je bila v Zagrebu VIII. skupščina Zveze študentovskih športnih organizacij zagrebškega vseučilišča. Kolegi iz Zagreba so nam poslali material za poročilo Upravnega odbora. Iz n'ega je razvidno, kako daleč so na zagrebški univerzi s telesno vzgojo med študenti in kje zadevajo pri svojem delu na največje težave. V pričujočem sestavku nameravamo samo namizati nekaj dejstev iz poročila, ki pa bodo kljub temu dokaj jasno pričala, da so naši kolegi iz Zagreba v telesnovzgojnem udejstvanju na univerzi več dosegli.

(Navodilo za bralce. Pri primerjanju rezultatov morate upoštevati, da ima zagrebška univerza precej več študentov kot ljubljanska.)

NOGOMET. V 3 ligah s skupaj 27 ekipami. Na tradicionalnem tekmovanju za Pokal rektorata — 26 moštev. Poleg tega še precej srečanji z drugimi neštudentovskimi moštvi. Zaradi nediscipliniranosti nekaterih igralcev je imela disciplinska komisija polne roke dela.

ROKOMET je za prvenstvo univerze igralo okoli 400 študentov v 20 klubih. Njihovi problemi: nedisciplinirani ekipi in

premalo sodniškega kadra. Ekipa študentov so nastopile še na srečanjih z drugimi študenti in na tekmovanjih rokometne podzveze Zagreb.

ODBOJKA: Turnir ob Dnevu republike: 14 moških in 5 ženskih ekip, mesec dni kasneje ligaško tekmovanje: dve ligi — 17 ekip. Reprezentanca univerze je nastopila na 6 tekmovanjih (podzvezo, meduniverzitetno in mednarodno na Poljskem).

KOŠARKA. Prva in druga liga 18 ekip. Študentke — 4 prijavljene ekipe, tekmovanje predčasno zaključeno.

NAMIZNI TENIS. Štiri skupine — skupaj 31 moštev. Univerzitetna reprezentanca je na meduniverzitetnem turnirju v Ljubljani pobrala vseh 7 prvih mest. Ista reprezentanca je zasedla tudi prvo mesto v tekmovanju za Pokal Hrvatske.

PLAVANJE IN WATERPOLO. V zimskem bazenu mladosti se je v 8 mesecih zvrstilo 8.500 študentov, kljub temu, da so morali sami kriti velike zahteve uprave bazena. 13 ekip je igralo waterpolo, vendar mnoge z registriranimi

igralci, tako je bilo tekmovanje razveljavljeno.

BOKS. Kljub pomanjkanju rekvizitov je tedensko treniralo približno 70 študentov. V lanskem letu so tudi sami poskrbeli za sodnike in inštruktorje.

ATLETIKA. Dvoje tekmovanj: cross — velika udeležba, atletika — 70 študentov, od tega precej visoka šola za telesno kulturo.

TENIS je igralo približno 50 študentov; težave zaradi igrišča.

SAH: 10 ekip, posamezno po 12 študentov.

STRELJANJE: Na fakultetah imajo 14 strelskih družin. Poraba municije: 170.000 diabolov, 90.000 malokalibrskih nabojev itd.

PLANINSKO DRUŠTVO VELEBIT združuje okoli 2000 članov. Bilanca: 24 enodnevnih izletov — 520 udeležencev, večdnevni izleti 27.490. Dodajmo še 6 poletnih taborov, tečaj, plezalne ture, predavanja, počitniški tabor.

Če vse to sorazmerno zmanjšamo na naše ljubljanske prilike, bomo vsekakor ugotovili, da so v marsikateri športni zvrsti precej dosegli.

Ugotovimo pa lahko nekaj značilnosti, ki so nam skupne. Opaziti je, da se študentje le stežka privajajo na redne organizirane oblike vadbe, vse bolj jim ugajajo občasna tekmovanja. Tudi pri naših sosedi je velik problem, spravi dekleta v športne dvorane in še posebej na tekmovanja. (No, vsaj nekje popolna enakost med obema športnima organizacijama!)

Kljub temu, da je (grobo gledano) videti, da težav skoraj ne poznajo, je v poročilu precej ostre kritike predvsem na račun nediscipline samih študentov. Važnejša pa je ona, ki leti na nekatera športna foruma v Zagrebu, ki ne daje študentovskemu športu prav za živeti.

Težave jim predstavlja športna organizacija z množičnim zaledjem, ki jim kljub odločitvi Univerzitetnega sveta ne omogoči, da bi doslej njene športne terene prevzela v upravo Studentovska športna organizacija. Ta sedaj več stori za množičnost telesne vzgoje in športa in nujno potrebuje te terene za svoje nadaljnje uspešno delo.

Gotovo bo bralce zanimalo, odkod jim denar za vse to? Grobi izvleček iz finančnega obračuna za leto 1960: lastni dohodki 40.000, neizkoriščena sredstva iz l. 1959 1.000.000, dotacija Republiške komisije za telesno vzgojo: 2.500.000. Zveza SSO v Zagrebu je namreč povezana na republiško komisijo in ne na proračun Zveze študentov.

In za naprej? Nekaj postavk iz proračuna (že po tem je videti, da še ni odobren): lastni dohodki 350.000, dotacija rektorata 1.000.000 in od Komisije za telesno vzgojo NRH 9.350.000. Videti je, da se zagrebški študentom-športnikom obetajo v tem letu novi uspehi.

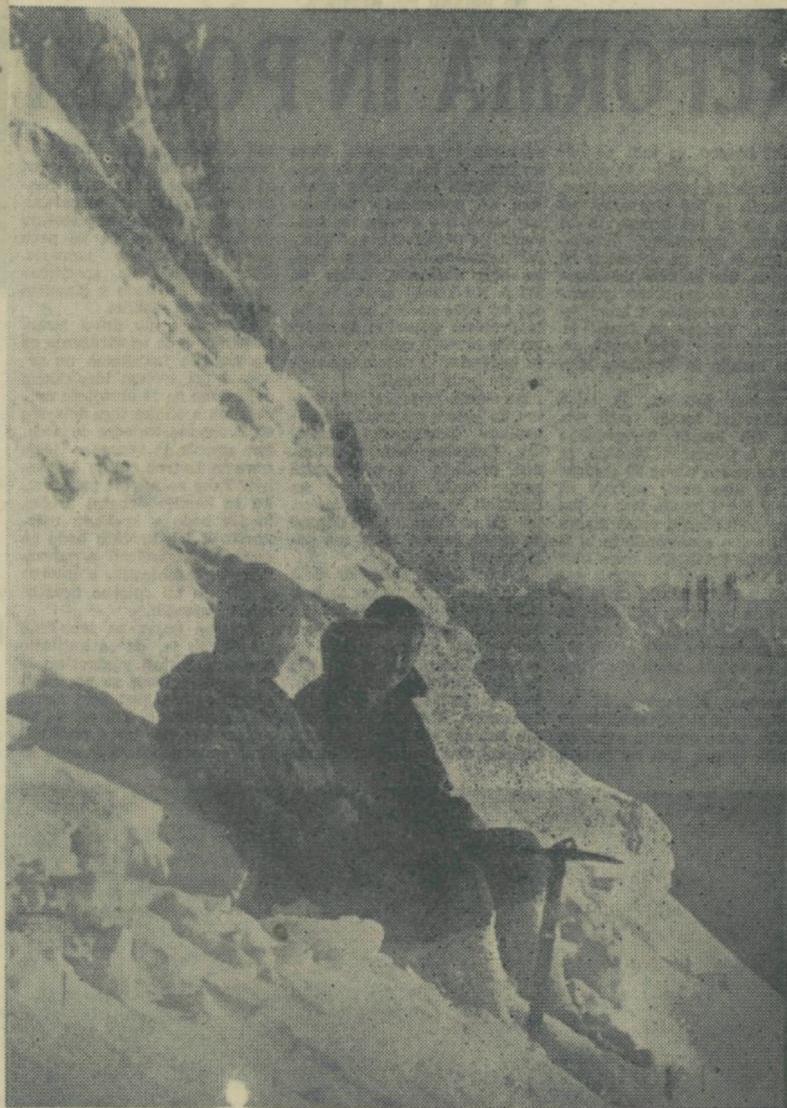


Foto: Joco Znidaršič

Klepeti v strminah

PRED SKUPŠČINO AKADEMSKEGA ŠPORTNEGA DRUŠTVA

Pet temeljnih točk in naše naloge

stopno vsem članom.

Ugotovimo lahko, da je naša vsakoletno delo prekinjeno za nekaj mesecev. To je znan problem, ki verjetno edini ne tare samo našega športnega kolektiva. Gre za vprašanje zimskih vadbenih prostorov, ki jih imajo na voljo samo nekateri klubi akademškega športnega društva in še ti samo za del svojega članstva, večinoma za tekmovalce. Tako so iz normalnega dela izključeni vsi tisti, ki si želijo doseči določeno stopnjo športnega znanja in tudi vsi tisti, ki se vključujejo v naše društvo, ne more biti zaradi

kakšnih vidnih uspehov, ampak zgolj zaradi tega, da bi se vsakoletno delo prekinilo za nekaj mesecev. To je znan problem, ki verjetno edini ne tare samo našega športnega kolektiva. Gre za vprašanje zimskih vadbenih prostorov, ki jih imajo na voljo samo nekateri klubi akademškega športnega društva in še ti samo za del svojega članstva, večinoma za tekmovalce. Tako so iz normalnega dela izključeni vsi tisti, ki si želijo doseči določeno stopnjo športnega znanja in tudi vsi tisti, ki se vključujejo v naše društvo, ne more biti zaradi

krat delajo starejši ljudje, medtem, ko med mladimi — študenti malokdaj zasledimo športnega delavca, ki bi se rad lotil kakšne naloge. To dejstvo kaže, da bomo tudi v prihodnje težko našli študente športnike, ki bi radi postali in ki bi jim bilo veselje delati v športnih organizacijah. Zato je prav, da že sedaj pomislimo naprej in da kadrovske probleme rešujemo tako, da bomo vsaj v prihodnjih letih imeli v našem akademskem društvu sposobne športne delavce iz vrst študentov.

Naposled je še eno vprašanje, ki se venomer ponavlja, ki vedno z vso silo in ostrino udarja ob naša prizadevanja, ob delo naših športnih kolektivov. To je vprašanje materialnih sredstev. Ovdé bi bilo iskati rešitve, saj je bilo že mnogo predlogov, ki pa vsi doslej niso pripeljali do nobenega rezultata. Še največ je pomagalo lastno prizadevanje. Poudariti je treba samo to, da brez zadovoljive rešitve tega vprašanja ni mogoče pričakovati niti uspehov, še manj pa masovnega vključevanja študentovske mladine v našo športno organizacijo.

Teh nekaj misli, te temeljne naloge, nam morajo biti pred očmi, ko se pripravljamo na skupščino. Od uresničitve katerega koli vprašanja bo odvisno nadaljnje uspešno delo akademškega športnega društva.

POŽRTVOVALNOST NI ZADOŠČALA

Košarkarski študentovski turnir

24. in 25. III. 1960 bi morali biti v Zagrebu turnir študentovskega prvenstva v košarki za leto 1960. Po propozicijah morajo na turnirju sodelovati najmanj 4, ker pa so se prijavila samo 3 moštva, je bil turnir odložen. Studentovska športna organizacija Jugoslavije je zato določila nov termin, in sicer 14. in 15. I. 1961. Športna organizacija zagrebške univerze je z dopisom obvestila ljubljansko študentovsko športno organizacijo o tem tri dni pred začetkom turnirja. Ljubljanska ekipa je zato odpotovala na turnir povsem nepripravljena in samo s šestimi igralci, ker jih zaradi pomanjkanja časa več ni bilo mogoče dobiti.

Igralci niso bili vigrani, saj so se spoznali šele pred odhodom, tako da na uspeh ni bilo računati. Vse ostale ekipe so se udeležile turnirja z 12 igralci, tako da so imele dovolj svežih moči in niso bile prizadete zaradi osebnih napač, ki so si jih igralci v prejšnji letovalnici zelo hitro nabirali. To je tudi obravnilo visok poraz ljubljanske ekipe proti Beogradu, saj je ljubljanska ekipa igrala samo s 4 igralci, dva od teh sta tudi že imela 4 osebne napače. Izgleda, da je priraditelj ostale ekipe obvestil o času turnirja pravočasno, saj so vsi trenirali doma. Beograščani pa so dopotovali v Zagreb že 2 dni prej, da so trenirali na igrišču, kjer se je tekmovalo. Plasma ljubljanske ekipe nikakor ni slab. Dobro pa bi bilo, da bi se na podobna tekmovanja pošiljale ekipe, ki bi imele vsaj nekaj skupnih treningov. Tako bi bil tudi zagotovljen boljši uspeh.

REZULTATI:

1. kolo: Beograd : Zagreb 34:60 (24:30), Sarajevo : Ljubljana 41:51 (15:24).

2. kolo: Ljubljana : Zagreb 46:59 (16:39), Beograd : Sarajevo 66:35 (38:15).

3. kolo: Sarajevo : Zagreb 35:72 (13:39), Beograd : Ljubljana 93:58 (44:21).

Končni vrstni red: Zagreb 6 točk, Beograd 4, Ljubljana 2 in Sarajevo 0 točk. Najboljši strelac na turnirju je bil Sarajevčan Dardagan, za Ljubljano so bili uspešni Urbanija (41 pik), Bogataj (28), Šerbelj (25), Rojs (24), Lazar (23) in Zajc 14 pik.

Turnir je potekal v prijateljskem in pravem športnem vzdušju, brez vsakih prekrškov. Na zaključnem banketu v hotelu Internacional je bila ljubljanska ekipa pohvaljena za borbenost in dosežen plasma, kljub malemu številu igralcev. Priraditelj vsa pohvala za organizacijo turnirja in tovarištvu, saj so se na vsakem koraku trudili, da bi nam omogočili prijeto bitvanje v Zagrebu.

Miro Bogataj

Tovarna karoserij
»AVTOMONTAŽA«
LJUBLJANA

KAMNIŠKA ULICA 25

čestita

za novo leto ljubljanskim študentom

Tovarna kovinskih in plastičnih izdelkov

»TUBA«

Ljubljana, Kamniška ulica 20 - Telefon 31-282

proizvajala

svinčeno embalažo za farmacevtsko, kemično in kozmetično industrijo, embalažo iz aluminija za prehrambeno in farmacevtsko industrijo, tehnične predmete za radio industrijo in predmete za telekomunikacije

izdeluje

izdelke iz plastičnih mas za radijsko in avtomobilsko industrijo, kakor tudi predmete za široko potrošnjo. Vsi izdelki tovarne »TUBA« so poznani po svoji prvovrstni kvaliteti in so v cenah brez konkurence!

IZ DELA ZVEZE ŠTUDENTOVSKIH ŠPORTNIH ORGANIZACIJ

V NOVEM LETU JE KAR LEPO STEKLO

Vse doslej — s spremenljivo srečo, zdaj pa ... je na nas samih, da bo vedno bolje.

Začetek letošnjega leta pomeni v delu Zveze študentovskih športnih organizacij veliko prekretnico, kajti storjeni so bili prvi ukrepi, ki bodo močno pomagali pri uvajanju telesne vzgoje kot fakultativnega predmeta na ljubljanski univerzi.

Od začetka šolskega leta, ko je bil položaj precej slab in je kazalo, da zaradi pomanjkanja telovadnic sploh ne bo mogoče nuditi študentom osnovnih pogojev za telesnovzgojno in športno udejstvanje, pa do sedaj se je položaj precej popravil. Nemalo zaslug za to imajo seveda športni funkcionarji na nekaterih fakultetah, ki so neumorno delali, dokler niso izvrtili prostih terminov v nekaterih telovadnicah.

Tudi Komisija za telesno vzgojo pri Univerzitetnem svetu je v tem času mnogo storila. Dva referenta, ki ju je Komisija namestila pri univerzitetnih organih, bosta gotovo precej pripomogla tako v strokovno-tehničnem kot tudi organizacijskem pogledu.

SMUČANJE V TAMARJU IN PLAVANJE V LJUBLJANI — VLEČEJO

Največji uspeh skupnega dela (Komisije pri US in ZSSO)



sploh opustili misel na to, da bi se prikazali v prostorih Zveze, kljub temu, da jim pošiljajo vabila.

Precejšen del krivde zadeva seveda tudi fakultetni odbor oz. združenje Zveze študentov*. Še v večji meri pa zadeva študente same, ker se niso zavedali, kako njihovi izvoljeni predstavniki opravljajo poverjene jim dolžnosti. Prav gotovo bi ukrep, da bi nekaterim fakultetam s sklepom Upravnega odbora ZSSO odvzeli zaradi nedelavnosti in nedisciplinirane število prostih mest na tečajih, rodil precej koristnih personalnih sprememb, tako za bodoče športno udejstvanje na sami fakulteti kot tudi v celotni študentovski športni organizaciji.

REGISTRACIJA — eden od predpogojev za bodoče uspešno delo.

Plavalni in smučarski tečajji so v takem stanju prišli kot nalašč, saj so dali možnost organizaciji organizacijsko utrjenim študentom k anarhizmu mislimo, da bo vodstvu ZSSO uspešno ravno zaradi ugodnosti, ki jim jih tečajji nudijo, evidentirati članstvo. Še posebej pa bosta ti dve akciji mirlske postavili šport in telesno vzgojo v okviru študentovske organizacije in na fakulteti na mesto, ki ga zaslužita.

SMUČARSKI IZLETI TUDI TO ZIMO

Člani Upravnega odbora so se tudi domenili, da bo Zveza SSO podprla kolikor bo le mogla vsako individualno akcijo športnih odborov za organizacijo smučarskih tečajev, da tako omogočijo čim večjemu številu študentov v času zimskih počitnic vsaj nekaj organizirane vadbe in rekreativnega športnega udejstvanja. Na smučarskih izletih, ki bodo verjetno letos znatno bolje organizirani, bodo člani študentovske športne organizacije uživali popust že pri tako najnižjih cenah uslug turističnih podjetij.

Vse to kaže na določen napredek pri uvajanju oblik telesnovzgojnega udejstvanja med študenti na univerzi, želimo si le, da črta uspehov na diagramu dela Studentovske športne organizacije zaradi nepredvidenih ovir ne bi krenila več navzdol.

* (Posebno vodilni funkcionarji so bili do nedavnega precej slabo seznanjeni z delom študentovske športne organizacije — in ne po njeni krivdi!)

Člani Upravnega odbora so se tudi domenili, da bo Zveza SSO podprla kolikor bo le mogla vsako individualno akcijo športnih odborov za organizacijo smučarskih tečajev, da tako omogočijo čim večjemu številu študentov v času zimskih počitnic vsaj nekaj organizirane vadbe in rekreativnega športnega udejstvanja. Na smučarskih izletih, ki bodo verjetno letos znatno bolje organizirani, bodo člani študentovske športne organizacije uživali popust že pri tako najnižjih cenah uslug turističnih podjetij.

Vse to kaže na določen napredek pri uvajanju oblik telesnovzgojnega udejstvanja med študenti na univerzi, želimo si le, da črta uspehov na diagramu dela Studentovske športne organizacije zaradi nepredvidenih ovir ne bi krenila več navzdol.

* (Posebno vodilni funkcionarji so bili do nedavnega precej slabo seznanjeni z delom študentovske športne organizacije — in ne po njeni krivdi!)

KONFEKCIJA
-novitet-
KVALITETNO UKUSNO
NOVI SAD
SAVREMENO

SPECIALIZIRANO PODJETJE

ZA IZDELAVO

ŽENSKÉ MODNE KONFEKCIJE

REFORMA IN POGOJI

Kot povsod, je tudi na oddelku za kemijo študijska problematika najbolj aktualna. Vpisanih je 540 študentov, od tega jih je 140 brucov in 14 izrednih slušateljev. Trostopenjski študij za enkrat še ni vpeljan, ker se niso ustvarile pogoji za praktično izobraževanje študentov v kemijski tehniki. Vendar je študij že definciran v dve smeri, na čisto kemijo in kemijsko tehnologijo.

Poseben problem je letos predstavljal lamski tretji letnik. Ob koncu naknadnega vpisa, t. j. koncem oktobra, je bilo še vedno okrog 30 študentov, ki niso imeli pogojev za vpis v četrti letnik. Ker se tudi po podaljšanju vpisa stanje ni bistveno spremenilo in bi ti študentje prišli pod nove študijske pogoje, če bi morali ponavljati tretji letnik, se je fakultetna uprava odločila za edini možni izhod in dovolila tem študentom vpis kljub temu, da še niso imeli opravljenih pogojev.

Problem študentov, ki še študirajo po stari študijskem načrtu, se ne pojavlja samo na kemiji, ampak tudi na ostalih

oddelkih in fakultetah. Zato mslimo, da bi morali ta problem kljub specifičnim pogojem na posameznih fakultetah reševati v okviru vse univerze. Za ta vprašanja so namreč nekatere fakultetne uprave bolj dostopne, druge pa manj. Na kemiji imajo že sedaj tri učne načrte, zato se bo ta problem pojavljal še vrsto let. Če bi našli rešitev v okviru univerze, bi se tem težavam seveda lažje izognili.

Se vedno je precej predmetov, za katere primanjkuje učbenikov (anorganska, analitiška, fizikalna kemija). Poseben problem pa predstavlja pomanjkanje asistentov; na fakulteti je namreč 59 docentov in profesorjev, asistentov pa le 46, čeprav bi le teh potrebovali trikrat več.

Ideološko in politično delo na združenju tehnikov se tudi letos odvija preko Centra za marksist. izobraževanje študentov in preko svobodnih kateder. Zanimanje za kolegije je letos nekoliko manjše kot lani; prijavljenih je okoli 100 študentov. V okviru svobodnih kateder sta bili lani organizirani dve predavanji, ki sta

bili dobro obiskani. Letos so ustanovili svet devetih članov, ki bo skrbel za program predavanj. V glavnem je izdelan že tudi program za letošnja predavanja, tako da bo prvo predavanje konec januarja. Obravnavali bodo specifična vprašanja, ki bodo v glavnem zanimiva za kemike.

Vendar je po drugi strani pomembno, da se združenja po posameznih fakultetah ne zanašajo pri svojem ideološkem delu samo na že obstoječe univerzitetne oblike tega dela, kot so svobodne katedre in Centri, ampak da venomer iščejo nove in izvirne oblike delovanja. Tako so novost na oddelku za kemijo debatni krožki, ki jih bodo v kratkem ustanovili. V teh krožkih bodo na sestankih debatirali o najrazličnejših problemih, o interno študijskih ali splošno družbenih vprašanjih.

Splošen pojav na tehničnih fakultetah je, da se kulturno življenje sestoji v glavnem iz življenja v različnih posameznih prireditivih, gledališki abonma in podobno. Zdi se, da bo s tako tradicijo treba prekiniti tudi na oddelku za kemijo in



Pri vajah

našli nekatere druge primerne oblike kulturnega delovanja. B. E.

VESTI S STROJNE FAKULTETE

Študentje letošnjega prvega letnika že študirajo po novi študijski reformi. Pouk na drugi stopnji se bo začel v šolskem letu 1962-63. Učni načrt za to stopnjo je že skoraj gotov, potrebne so samo še manjše dopolnitve. Organizacija podiplomskega študija zaenkrat še ni končana, vendar je nekaj upanja, da bodo že v letošnjem poletnem semestru izvedli dva podiplomska tečaja za varilno tehniko in hidravlične stroje.

Osamosvojitve in administrativni problemi

1. oktobra lani se je bivša fakulteta za strojništvo in elektrotehniko razdelila na dve samostojni fakulteti, administracija pa je ostala v glavnem še stara. Z novim letom bosta fakulteti dobili vsaka svoj proračun, da bosta lahko nastavili vsaka svoje administrativne moči.

Razpis za 18 asistentskih mest...
...prijavil se je eden! Kvalitetna izvedba študijske reforme na vsak način zahteva neprimerno več predavateljskega osebja, kot ga je bilo doslej. Vse kaže, da je zelo težko pritegniti na univerzo sposobne mlade strokovnjake — seveda zato, ker je v industriji materialna stimulacija veliko boljša.

Nova stavba na Rimski cesti
Sedanje poslopje fakultete ima le dve predavalnici in dve risalnici, ki pa sta le za manjše višje letnike. Pomanjkanje prostorov bo postalo še neprimerno bolj občutno z uvajanjem stopenjskega in specializiranega študija in pa vedno večjega števila študentov. V teku so že pripravljala dela za gradnjo nove stavbe na Rimski cesti, v kateri bodo predavalnice za študij na prvi stopnji, risalnice, laboratoriji, kabineti, knjižnica in dekanat.

Sedanja stavba bi brez večjih preureditev ustrezala potrebam predvidenega tehnološkega oddelka.

Kod povsod: skripta, skripta, skripta...

Ker je učbenikov le malo, si študentje pri študiju pomagajo z lastnimi zapiski. Vendar je te vedno težje pripraviti, ker profesorji predavajo snov prehitro, tako da je zelo težko slediti predavanjem. Kaže, da je edina smiselna rešitev problema v tem, da se na kakršenkoli način izdajo skripta. Zaenkrat bodo študentje sami ciklostirali nekatera najnujnejša skripta; založnik naj bi bila univerzitetna založba, tisk pa bi oskrbela Jeseniška železarna. Konkretno probleme v zvezi s pripravljanjem skript bodo proučile posebne komisije, ki bodo pripravljale skripta za študentje po letnikih, delovne tih pa bo vodila koordinacijska komisija pri fakultetnem odboru.

Vinko Rotar



Tam na klanec je vse živo

(Foto: Joco Znidaršič)

Mala panorama

ZAGREB

SEJA UNIVERZITETNEGA KOMITEJA

Na zadnji redni seji UK ZKH so analizirali fakultetne konference Zveze komunistov. Ob tej priliki so opravili tudi nekaj kadrovskih sprememb. Za novega sekretarja Univerzitetnega komiteja so izvolili Antuna Žvana, dosedanjega organizacijskega sekretarja, za novega organizacijskega sekretarja pa je bil izbran Josip Golovac, dosedani sekretar Fakultetnega komiteja ZK na ekonomski fakulteti.

SARAJEVO

JUBILEJNO LETO

Letos študentje sarajevske univerze in visokih in višjih šol slavijo deseto obletnico obstoja univerze. Jubilej daje ton in barvo vsej dejavnosti študentov, ki so se med drugim v izredno velikem številu udeležili osrednje proslave.

BANJA LUKA

KOORDINACIJSKI ODBOR

V Banja Luki so ustanovili koordinacijski odbor Zveze študentov. Odbor bo imel nalogo zblíževati banjaluške Visoke šole z ostalo mladino tega mesta.

AKADEMSKI KLUB

Lani je bila 25-letnica delovanja banjaluškega Kluba akademikov. Vse leto 1960 je potekalo v proslavljanju jubileja. Klub sodeluje tudi s študenti Visokih šol v Banja Luki.

SKOPJE

NOVA PRIDOBITEV

V kratkem bodo v Skopju začeli graditi novo stavbo Tehniške fakultete. Klub študentov arhitekture je priredil v sedanjih prostorih Tehniške fakultete razstavo slik in projekta za novo zgradbo.

NOVI SAD

PROGRAM PROSLAV 20-LETNICE REVOLUCIJE

Izdelan je že program proslav v počastitev 20-letnice revolucije. Na fakultetah so ustanovili pripravljalne odbore, ki bodo priredili svečane akademije na vseh fakultetah. Poleg tega bodo tudi organizirali centralno proslavo na univerzi. Razpisali bodo konkurz za obdelavo tem iz narodnoosvobodilnega boja. Organizirali bodo tudi partizanske pohode, obiskali zgodovinske kraje iz NOB in priredili različna tekmovanja v okviru univerze in fakultet.

PROGRAM DELA

Na plenumu novoizvoljenega Univerzitetnega odbora so sprejeli program dela za leto 1961. Izdelali bodo podroben načrt za delo Univerzitetne marksistične katedre in za svobodne katedre na posameznih fakultetah. Organizirali bodo Center za izredni študij, izrednim študentom pa bodo med drugim pomagali tudi z dopisnim študijem. Ustanovili bodo tudi študentovsko Eksperimentalno sceno in poživili različne kulturne sekcije.



Izpti so pred vrati, zato je univerzitetna knjižnica vse dni polna



Razgovor ob stebri

IZREDNI ŠTUDIJ: DA ALI NE?

Na strojni fakulteti so uvedli izredni študij šele z novo študijsko reformo. Res je, da je težje študirati izredno na tehniških fakultetah zaradi specifičnosti študija, vendar menimo, da je sedaj, ob koncu novega semestra, že čas, da se stvari končno spravijo v tek.

GORAŽDE, KOPER...

Strojna fakulteta v Ljubljani je ustanovila dva centra za izredni študij in sicer v Goraždah (BiH) in v Kopru. Predavatelji na obeh centrih so asistentje ljubljanske fakultete in strokovnjaki iz tamkajšnjih podjetij, predavajo pod nadzorstvom univerzitetnih profesorjev. Kriterij na izpitih je enak kot za izredne študente. Stroški za enega izrednega slušatelja znašajo v Kopru na leto 35.000 dinarjev, krije pa jih delno tovarna TOMOS, delno pa Okrajni ljudski od-

bor. V Goraždah vse izdatke za izredni študij krijejo podjetja sama. V kratkem bo verjetno ustanovljen v Kranju ali na Jesenicah še en center za izredni študij, ki bo v interesu Gorenjske industrije.

PA V LJUBLJANI?

Tu je zanimanje podjetij veliko manjše, vsaj kar se tiče finančne podpore izrednemu študiju. Zato kljub teoretični podlagi izredni študij še ni stekel, predvsem zato, ker še ni rešeno vprašanje kritja stroškov. Na noben način pa se ne bi strinjali s tako rešitvijo vprašanja, da bi si izred-

ni študentje morali študij sami plačevati. To bi namreč pomenilo, da izredni študij ne bi mogel izpolniti tistega mesta, ki mu dejansko gre v našem univerzitetnem šolanju.

Med podobnimi, upamo, da začetimi anomalijami, naj omenimo tudi nerazčiščeno razmerje med rednim in izrednim študijem. Nekateri izredni študentje, ki so v redu izpolnjevali svoje obveznosti do fakultete in so se izkazali kot zelo vestni in prizadevni študentje, so se želeli vpisati kot redni študentje. Zanimana nas, zakaj jim tega niso dovolili?

POMOČ ALŽIRSKIM OTROKOM

Zveza prijateljev mladine je organizirala akcijo za pomoč alžirskim otrokom, ki je trajala od 15. decembra do 15. januarja. Te akcije se je pridružil tudi antikolonialni klub, ki dela v okviru Zveze študentov ljubljanske univerze. Klub se je povezal z vsemi fakultetami ter Višjimi in Visokimi šolami v Ljubljani in Mariboru. Samo na pravo so že zbrali 40.000 din. Akcija še vedno poteka.

VABIMO VAS K SODELOVANJU

Z letošnjim letom stopa Tribuna v enajsto leto izhajanja. V tem času se je v uredništvu izmenjalo veliko ljudi. Z vsakim letom je zajemala vse širšo problematiko, s tem pa potrebovala novih in novih sodelavcev. Tribuna kot glasilo Zveze študentov na ljubljanski univerzi bi rada v bodoče postala še bolj aktualna, povezana s problematiko posameznih fakultet in oddelkov, problemi študentov.

Večjo pestrost in aktualnost pa da lahko našemu listu le večji krog sodelavcev iz vseh naših fakultet, akademij, višjih in visokih šol. Le tako bo Tribuna postala odraz naših stremiljenj in naporov, postala bo list, ki bo zanimiv za vsakega študenta.

Uredništvo Tribune vabi vse študente in študentke, ki bi želeli sodelovati v eni izmed

naših rubrik (notranjepolitična, mednarodna, kulturna, športna, humoristična), da se zglašijo v uredništvu vsak dan od 12.-13. ure, kjer bodo dobili podrobnejše informacije o sodelovanju. K sodelovanju vabimo tudi fotomaterije, karikaturne in druge, ki bi s svojimi fotografskimi in likovnimi prilogi lahko dvignili kvaliteto lista.

Uredništvo Tribune

tribuna

1. DECEMBER 1960 JE IZŠLA PRVA ŠTEVILKA NASEGA GLASILA KOT NASLEDNIK "STUDENTSKEGA LISTA". TA JE IZHAJAL OD 20. MARCA 1940. UREJALI SO GA: FRANCI AMBROŽIČ, DARO BRATOS, RUDI MAHČIČ, MILOŠ KOBE, MILAN STABIN IN MILOŠ MIKELIN. KI JE TUDI UREDNIK PRVEGA LETNIKA "TRIBUNE". PRVI LETNIK OLSEGA 9 ŠTEVILK - ZADNJO UREDI STANE SAKSIDA - KI IZHAJA ŠTRINAJSTEDNEVNO. NASLEDNJI LETNIK UREJUJE BORIS MIROŠ MAŠČIČ. ŠTEVILKA LETA 1959 PREVZAME Z 10. ŠTEVILKO PRIMOŽ KOZAR. IZIDE 18 ŠTEVILK OD ČETRTEGA LETNIKA DALJE IZHAJA ČASOPIS V 20. ŠTEVILKAH NA LETO. ŠTEVILKAH NA LETO JOŽEVA PLEŠA UREJUJE LIST OD 17. ŠTEVILKE IV. LETNIKA DO 18. ŠTEVILKE V. LETNIKA KO GA ZAMENJA JANKO POPOVIČ IN UREJUJE LIST DO 2. ŠTEVILKE VI. LETNIKA. DUŠAN VOGLAB JE UREDNIK DO 3. ŠTEVILKE VII. LETNIKA.